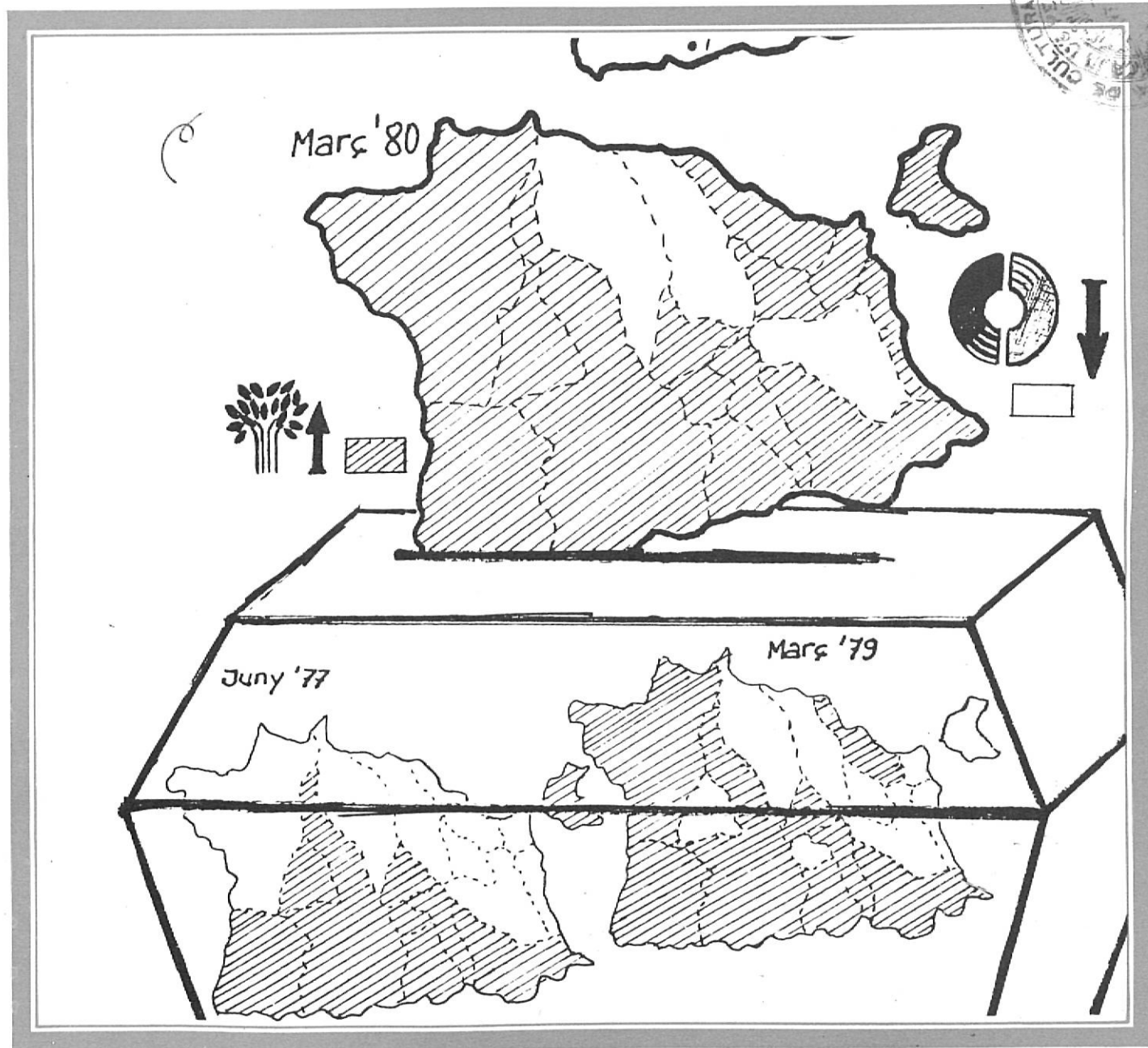

número 27 **nufaca**

PUBLICACIÓ D'AMICS DE CERDANYA

Preu 75 pts.

RESTAURANT

LLÍVIA

Patates al caliu

Graellada de carn

Especialitats
a la brasa

José Antonio, 37
Tèl. 972 - 89 60 96
LLIVIA (Girona)

BAR CAFETERIA

RISCO

ESPECIALIDAD EN TAPAS VARIADAS
Y PLATOS COMBINADOS

JOSE ANTONIO, 34

— PUIGCERDA

Restaurant típic de Cerdanya

EL RECÓ

VILALLOVENT
(PUIGCERDÀ)

Tls 88-08-69
88-04-67

JOIERIA RELLOTGERIA

J. Fullana
PUIGCERDÀ

AUTO ESCOLA PUIGCERDÀ

Victòria, 4, 1º

PUIGCERDÀ

TOSAS-SASTRE

José Antonio, 4 PUIGCERDÀ

MUDANZAS

TARRAGONA S.L.

TRANSPORTES GUARDAMUEBLES
EMBALAJES MUDANZAS NACIONALES E
INTERNACIONALES
DELEGACION EN PUIGCERDA: MUEBLES VIDAL

C/ General Tella, 14 - Tel. 88 08 36

HOTEL

RESTAURANTE

DIRECTOR:
JULIO PEREZ DE ROZAS

EUROPA

Plaza Cabrinetty, 16
Tfno. - 88 01 00
PUIGCERDÀ

editorial

número 27

RUFACA

Publicació de l'Associació
"Amics de Cerdanya"

Consell de Redacció:

Pere Capdevila
Miquel Casanovas
Rosa Cuesta
Pere Domingo
Laura Fabra
Emili Guirao
Carne Moreno
Joan Peitx
Josep Peitx
Xavier Pujol (corrector)
Jean Paul Poirier (il·lustració)
Meritxell Sastre
Ramon Solà
Josep M. Tosas

Col·laboradors:

El Biògrafo
F. Xavier Bosom
Cu-Cut
Pere Font
Juan Fullana
Salvador Galcerán
Roger Giral (França)
Nostàlgic
Carne Clausell (França)
Rosa M. Rodriguez
El Trovador
Josep Vigo

Edita: AMICS DE CERDANYA
Antic Edifici dels Escolapis
Plaça Balvedere s/n
PUIGCERDA

Imprimeix: Imprés - Ràpid
LLEIDA

PUBLICACIO MENSUAL.

La direcció de la revista no es fa responsable dels judicis personals dels seus col·laboradors.

Les eleccions al Parlament de Catalunya són el colofó del primer cicle del procés democràtic. Però pecariem d'ingenuus si creièssim que la democràcia és un fet absolutament assolit per tothom: cal encara democratitzar els hàbits del país.

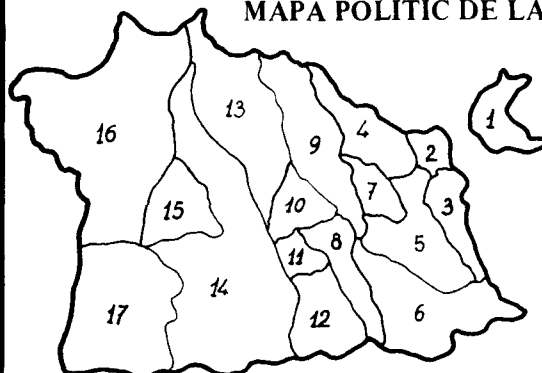
Aquesta no és una afirmació TEORICA EXTRETA D'UN LLIBRE sinó la constatació d'un fet amb el que topem diàriament en el nostre treball a RUFACA. Quan intentem trobar informació sobre un tema determinat, quan anem a buscar a les persones que tenen aquesta informació, la reacció més generalitzada és: "... això millor no remenar-ho", "... veniu un altre dia..." "... ara no em va bé..." "... jo no sóc la persona adequada..." i moltes altres frases que només són evasives per tal de no encarar-se amb els problemes que ens afecten a tots. D'aquí en deduem que certs sectors de la població tenen por a la informació i prefereixen que les notícies es canalitzin a través del rumor.

Però bé no sempre som tan "desgraciats". Quan, per fi, després de mil i un problema, tenim la informació a punt de publicar o ja publicada, llavors arriben les pressions i amenaces sobre el treball, la família i les persones que cada mes fem RUFACA.

Aquesta és la manifestació més clara d'allò que hom ha anomenat "feixisme quotidià". Es evident que la RUFACA molesta a certs sectors i que alguns preferirien que la revista no existís. I tot perquè entenem que "s'ha de tenir l'honestat de dir les coses tal com són" (si se'ns permet citar una frase recent del Rei), tal com són o tal com nosaltres les veiem, doncs qualsevol que no estigui d'acord amb allò que s'ha escrit sap perfectament que la revista també publicarà la seva opinió. Des d'un punt de vista informatiu només hi ha dues posicions per apropar-se a la realitat per poc engrescadora que sigui: la de l'avestrús que amaga el cap per no veure-la o la de l'assumpció crítica. Aquest darrer és el camí que ha triat RUFACA. I s'hi ha molts errors, és una feina de tots corregir-los. De moment, però, limitem-nos a oferir una altra vegada la RUFACA com una eina de comunicació entre i per tots els cerdans, perquè quan ho haguem aconseguit podrem dir que hem donat un altre pas important per a la democratització real del país.

La Cerdanya pot fer-ho. Ha de fer-ho.

MAPA POLITIC DE LA CERDANYA PER MUNICIPIS

MUNICIPIIS

- 1.- Llívia
- 2.- Puigcerdà
- 3.- Aigu - Vilallouvent
- 4.- Guils
- 5.- Fontanals
- 6.- Alp
- 7.- Bolvir
- 8.- Das
- 9.- Ger
- 10.- Isòvol
- 11.- Prats
- 12.- Crus
- 13.- Meranges
- 14.- Bellver i Batllia
- 15.- Prullans
- 16.- Llès
- 17.- Montellà - Martinet

ASAMBLEA DE LA COOPERATIVA

JUAN ALIS TER: nuevo presidente de la Cooperativa.

El día 9 de marzo se celebró la asamblea extraordinaria de Socios de la cooperativa agropecuaria de la Cerdaña, con el siguiente orden del día:

1. Lectura y aprobación en su caso del Acta de la sesión anterior.
2. Lectura y aprobación en su caso de la memoria y balance de 1979.
3. Aprobación del reparto de Retornos Cooperativos.
4. Aprobación reparto aportadores de leche 1979.
5. Plan de actuación para 1980.
6. Ruegos y preguntas.
7. Elección de 6 locales de la Junta Rectora.
8. Elección de Presidente de la Junta Rectora.

El resultado de las elecciones fue el siguiente:

VOCALES

Vicenç de Moxo Forga	108 votos
José Ginesta Bragulat	98 votos
Esteban Llobart Sahis	91 votos
Salvador Fabra Ester	91 votos
Amadeo Carrera Ribot	86 votos
Isidro Tor Oliu	83 votos

Los cuatro primeros formarán parte de la Junta durante cuatro años y los dos restantes durante un período de dos años.

PRESIDENTE

Juan Alis Tor:	126 votos
Francisco Turiera Puigbó de Massana	96 votos.

La asamblea se desarrolló con normalidad, aunque quizás cabría destacar la poca participación de los asistentes cuando llegó el turno de ruegos y preguntas.

RUFACA

Flash Flash Flash Flash Flash Flash Flash

Fueron descubiertos los autores de los robos perpetrados repetidamente en las escuelas y en dos chalets, aunque no fueron detenidos por ser menores de edad.

En las montañas de Caixans fue recuperado por la Guardia Civil el automóvil matrícula B-0967-C que había sido sustraído en Martorell.

Al Sr. Jaime Reguant le robaron el coche en la puerta de su casa

abandonándolo poco después en la Plaza de los Héroes con daños por valor de 20.000 pesetas.

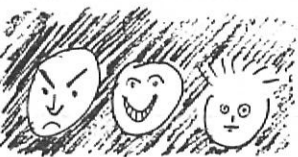
Durante el mes de marzo, la Guardia Civil detuvo a dos individuos por uso y receptación de objetos valorados en 500.000 pesetas.

También durante el mes de marzo desapareció de su domicilio el joven de 14 años José Ramón Segura no teniendo hasta la fecha noticias de su paradero.

Flash Flash Flash Flash Flash Flash Flash

art-cultura-cinema-teatre-art-cultura-cinema-teatre

CAPS

Bajo el lema de "CAPS" y con la cabeza humana o humanoide como tema monográfico, han expuesto Francesc Carbonell y Eduard Romero durante los días 19 al 30 de marzo, en la Sala de la Caja Provincial una colección de 45 cuadros y dibujos de los que 10 son de Romero y 15 de Carbonell. Los otros 20 tienen la curiosa particularidad de haber sido realizado conjuntamente por los dos artistas. Uno los empezaba y el otro les daba término.

4/RUFACA/abril

Quizá a primera vista no se valore demasiado este hecho, pero pienso que encierra tras de sí algo más que la simple anécdota.

Como anécdota, me comentaba un amigo mientras mirábamos la exposición, que algo que nunca he podido sufrir es que se retoque alguna cosa que él haya hecho a fin de mejorarla o cambiarla. Si ésta bien, decía, porque me siento satisfecho de haberlo conseguido; y si está mal, porque es mío.

Imagino que este sentimiento, que seguro compartimos muchos, debe agudizarse en el artista tras poner sus sentidos en una obra; después de mirarla, retocarla, volverla a mirar y sentir al fin que ya está allí lo

que pretendía.

Pero no. Parece ser que esto han logrado superarlo nuestros artistas, queriendo, con su trabajo en común, denunciar el individualismo antisolidario de nuestra comarca y ser un testimonio de lucha contra el retrogradismo y la inmovilidad caciquil de la Cerdanya. Pero esto debieran decirlo ellos, y si no les da la gana de hacerlo, tampoco yo lo diré.

Tampoco debiera decir así, llanamente, que no me gusta su pintura, pues corro el riesgo de que me repliquen que "no se han hecho las florecillas para los cerdos". Pero

lo digo. Y no tomaré a mal su respuesta. Pensaré que quizá tengan razón.

Quizá un "gustar" sobre algo en concreto, sea una respuesta demasiado simple. Pero los profanos somos así de simples. A nosotros ha de entendernos el artista, no nosotros a él.

Valoramos las manifestaciones artísticas por su capacidad de hacernos vibrar. Cuando nos entendemos, nos permitimos desconfiar e incluso llegar a tomar por mediocre lo que quizá sea un genio incomprendi-

do.

Personalmente encuentro en los cuadros de Romero y Carbonell mucho trabajo y minuciosidad pero falta de expresión o mensaje.

Por supuesto que estas opiniones son totalmente subjetivas y con un valor y peso específico mínimo. Más teniendo en cuenta la calidad de profano del que esto escribe. Más aún, si quieren, valorando los argumentos esgrimidos, tan simples, como son los de gustar o no gustar, sin más. Y ¿por qué

no decirlo?, teniendo en cuenta que nunca colgaría en mi casa un Picasso ni un Miró y que no me deleita la poesía de Eluard ni la música de The Who. Sin pretender comparaciones.

Lo que es muy cierto es que a los ignorantes del arte no se nos brindan demasiadas oportunidades para dejar de serlo. Por esto, en nombre de los que se identifiquen con estas líneas agradezco a Francesc y Eduard su granito de arena.

R. Solá

la CASA de la VILA

de les tuberies de la plaça del final del carrer Major.

El regidor Salinas (PSC) de la mateixa comissió es queixà del preu de les parades dels merxants del mercat, doncs aquest s'havia doblat (de 35 a 60 pts. el m²/dia). S'acordà convocar els merxants, els quals prèviament s'havien queixat.

Els regidors Canes (EM) i Fullana (PSC) completaren la informació sobre la comissió d'ensenyament i cultura. En Fullana, en concret, informà al ple sobre una sèrie de propostes que se l'hi havien fet (vinguda d'una coral, projecció sobre una pel·lícula: "Catalans Universals", Escola d'Arts i Oficis) per tal de saber si la comissió de cultura de l'ajuntament estava capacitada econòmicament per dur-les a terme.

El mateix regidor proposà demanar un consultori a l'Institut Nacional de Previsió, donat que aquest cobra 12 ptes. per llibreta. L'ajuntament hauria de cobrir el lloguer del local i l'INP se'n cuidaria de l'utilatge etc.

Acavat el ple pròpiament dit, el secretari feu una crítica a l'article aparegut a la RUFACA anterior amb el títol de "Lo que cuesta morir", basant-se en que el paràgraf on es diu que un nínxol del tercer pis costa 14.000 ptes. és fals, doncs el preu real aprovat recentment per l'ajunta-

ment d'acord amb els costoss és de 30.000 ptes. però que el nínxol en qüestió era d'un segon pis i per tant el preu (40.000 ptes.) era legal. Tot seguit donà lectura als preus vigents dels nínxols:

- 1er. pis: 50.000 ptes.
- 2on. pis: 40.000 ptes.
- 3er. pis: 30.000 ptes.
- 4art. pis: 20.000 ptes.
- 5è. pis: 15.000 ptes.
- 6è. pis: 10.000 ptes.

El Regidor Turiera (Centristes) digué que abans d'escriure es tenia que sapiguer allò que s'escribia. (El consell de redacció de RUFACA per la seva part puntualitza que aquest ha sigut un article remitit a la redacció i que s'ha publicat com qualsevol altre). El regidor Perez de Rozas (centristes) exigí que la persona que hagués escrit això ho rectificqués públicament i el regidor Ravetllat digué que seria bó que la gent sapigués que l'ajuntament amb això ho hi fa cap negoci.

En Salinas, a pròposit de RUFACA, digué que hi havia una altra factura publicada (la del part) que encara no estava rectificada i exigí que es fes. Se l'hi assegurà que ja estava fet.

Finalment, el Sr. Roca, secretari de l'ajuntament fins el moment, es despedí del consistori, visiblement emocionat. Informà que el seu cesa-ment tenia que acordar-lo, segons la llei, la comissió permanent i s'oferí com a assessor del possible secretari habilitat mentre no ocupés la plaça interinament el nou secretari i s'oferí també per qualsevol cosa que fes falta.

RUFACA

abril/RUFACA/5

UN PLE ASEPTIC

Mes a mes aquesta secció va reduint el seu espai degut a que mes a mes els plens són també més curts. Així mateix el ple del dia 21 de març constava d'un sol punt a l'ordre del dia que consistí en l'aprovació ritual dels membres del consistori dels comptes i liquidació del pressupost de 1979, després d'una llarga i tediosa exposició del secretari en què tots, regidors, públic assistent i cronista, ens hi vàrem aburrir molt.

Es passà després als informes de les comissions. El responsable de la comissió d'urbanisme, Josep Peitx, (EM), demanà al ple si acceptava un ple extraordinari dedicat a l'aprovació provisional de la Revisió del Pla General de Puigcerdà de 1964 ple dia 28 del mateix mes, a la qual cosa el regidor Ravetllat (CIU) hi afegí que seria desitjable l'assistència a l'esmentat ple de l'arquitecte municipal Maties Domenjó.

El regidor Vidal (CI) en nom de la comissió de Serveis demanà que el pel aprovés la contractació de personal eventual per arreglar el problema

UN EXTRAORDINARI PLE DE TRAMIT

El passat dia 14 de març a les vuit i quart del vespre, es reuní l'Ajuntament de Puigcerdà en Ple Extraordinari a la fi d'aprobar el Pressupost de 1980 i acordar la formulació d'un crèdit bancari de 10 milions per tal de poguer atendre deutes procedents d'exercicis anteriors.

La sessió tingué un caràcter formal, acceptant-se tot seguit el projecte presentat pel Secretari sense pràcticament discussió sobre les partides ni les dotacions assignades a cada una d'elles, donada la situació actual de descoordinació i manca de cohesió de la Corporació per una banda i de precarietat financiera i econòmica per l'altra, el que incideix doblement sobre els consellers al convergir en el seu ànim l'absència absoluta de finalitats derivada de la inexistència total d'un programa o una política municipal a curt i mig termini i la teòrica migradesa de possibilitats dineràries.

Això no obstant, ha de atribuir-se aquesta situació en bona mesura a l'influx d'unes mentalitats que predominen sobre els criteris més flexibles, més realistes i animosos d'altres que, tot i reconeguent la situació objectiva de l'Ajuntament tenen una visió més oberta, esperançada i possibilista i, sobre tot una sincera confiança en el futur i en les capacitats creadores del nostre poble, una habilitat per treballar sense el recolçament de amplis recursos monetaris i estan dotats de facultats imaginatives que els permeten alvirar camps de actuació que altres no poden capsir, no es atreueixen a explorar o no els interessen. Si contràriament, resultés que no son aquestes les causes reals de la situació actual, caldria pensar en una política premeditada per provocar el desencís i el sentiment de impotència a fi de manipular les coses a "petit comité" i fer passar pilotes a la esquena de la Corporació, evitant qualsevol debat clarificador això com el coneixement de l'opinió pública, lo qual si bé no ho descartem totalment ens resistim a acceptar com a possible esperit o intencionalitat d'algunes persones significades de l'Ajuntament. Advertim aquesta possible temptació davant el contingut de alguna partida pressupostària que fa entenedora aquesta intenció, com per exemple el fet que es destinin 1,4 milions per honoraris de formació de projectes tècnics sense explicitar a que es deu una previsió tan important, lo que dona a pensar que no es busca sortida a aquesta situació de crisi permanent a l'Ajuntament sinó que es considera una situació estable, lo que ja prevenim de antuvi no estariem disposats a recolçar, encara que això requereix un enfrontament obert que trascendís a l'opinió pública.

El Pressupost aprovat no és, doncs, el Pressupost de l'Ajuntament tota vegada que els consellers s'han limitat —com la pròpia Comissió d'Hisenda— a donar el vist i plau com un tramit necessari reservant-se el seu pensament pel moment que ho creguin oportú. El Pressupost no reflexe ni proximitat ni remota el sentir de la Corporació ni la correlació de forces sinó que respon als interessos predominants al moment actual donada la inhibició de la majoria dels consellers. Però si sembla que aquesta aprovació tàctica sigui irrelevant, ja que es diu que el Pressupost es solament indicatiu, es de tenir en compte la seva importància política donat que es tracta d'un dels passos més trascendents de la Corporació dins de l'Exercici, doncs prefigura i condiona tota la activitat econòmica de l'Ajuntament i per tant totes les seves actuacions durant l'espai temporal a que es refereix. Qualsevol activitat projecte, o actuació que vulguin fer-se dins aquest any tindran que subjectar-se a les possibilitats pressupostàries o cladrà anar a un pressupost extraordinari.

El primer capítol del nou pressupost fa referència a les despeses de personal, el qual compren a totes les persones que treballen per l'Ajuntament en una o altra activitat i els ingressos que reben per qualsevol concepte, incloquant la Seguretat Social i la MUN-

PAL, lo que en números rodons deu xifrar al voltant dels 24 milions de pessetes.

El capítol segon està destinat als serveis amb un import global d'uns 31 milions de pessetes, que intentarem desgranar lleugerament en els seus apartats més importants:

Material de oficina	600.000 ptes.
Telèfon i similars	250.000 ptes.
Reparacions d'edificis	1.250.000 ptes.
Lloguers i contribucions	350.000 ptes.
Defensa jurídica i assegurances	250.000 ptes.
Reparacions parc movil	200.000 ptes.
Beneficència	450.000 ptes.
Ensenyament	2.000.000 ptes.
Festes, monuments i turisme	1.300.000 ptes.
Abasteixament d'aigües potables	1.800.000 ptes.
Clavegueres	350.000 ptes.
Enllumenat públic	2.500.000 ptes.
Renovació de vies públiques	5.500.000 ptes.
Manteniment de l'Escorxadador	1.200.000 ptes.
Materials per a parcs públics	150.000 ptes.
Concessió de la recollida d'escombreries	3.000.000 ptes.
Instrumental per a la Brigada d'Obres	250.000 ptes.
Exposicions i fires	250.000 ptes.
Bosc i vivers (ICONA)	305.000 ptes.
Habers passius i assistència metge	60.000 ptes.
Prèstecs Banc de Crèdit Local - Interessos i comissions	2.441.774 ptes.
Prèstec Bancari - Interessos i comissió	1.200.000 ptes.
Premis recaptació i serveis mancomunats	200.000 ptes.
Consorti Bombers	200.000 ptes.
Subvencions i aportacions de interès municipal	145.000 ptes.
Bens i instal.lacions d'ús públic (inversions de capital no productives de ingressos)	200.000 ptes.
Millores de bens immobles	200.000 ptes.
Biblioteques, mobiliari i efectes	375.000 ptes.
Gastos i honoraris de formació de projectes tècnics	1.400.000 ptes.
Abasteixement d'aigües - materials inventatiables (clorador)	200.000 ptes.
Construcció de ninxols	850.000 ptes.
Amortització de préstecs Banc de Crèdit Local	1.181.083 ptes.

Aquestes xifres, repetim en números rodons, seran las que haurà d'executar l'ajuntament, tinguent per entès que dels 5,5 milions que es destinin a la renovació de vies públiques n'hi han gastats ja uns 3 milions; que de 1,2 milions reservats per l'excortador s'en tener que pagar les despeses de l'any passat que no han pogut ésser ateses; que amb el credit de 10 milions es té que pagar factures a FECSA (se l'hi deu més de 5 milions) i a la mutualitat MUNPAL (s'hi deuen més de 4 milions) i altres coses pendents de pagament.

De tota manera les aportacions de l'Estat s'han incrementat enguany uns 15 milions pel nostre municipi, es rebrà augment de les taxes i arbitris municipals derivat de les noves Ordenances fiscals, la Diputació ha donat subvencions a l'Ajuntament per diferents obres realitzades que sumen uns 3,2 milions i a més 150 mil pessetes com ajut a les despeses de la neu i es prevehuen uns 2,4 milions de subhastes forestals autoritzades, tot el que permet passar de 40 milions ingressats i pagats el darrer exercici a la xifra de 55 milions que assoleixi el Pressupost nivellat de 1980.

Hem vist com amb aquests 55 milions més els 10 milions del crèdit bancari no queden disponibilitats a l'Ajuntament per emprendre cap actuació significativa ni, fins i tot, fer gaire cosa més que consolidar el pressupost, o dit d'una altra manera, la situació financera de la Corporació. Això, però, no és totalment cert, ja que algunes partides pressupostàries han hagut de consignar-se reglamentàriament o altres tenen una previsió molt àmplia per lo que no seran disposades i a final d'exercici quedaran disponibles per altres actuacions a que es vulguin dedicar quan menys uns 4 o

5 milions. El pressupost ha sigut confeccionat contra el criteri de nombrosos consellers i fins i tot de la Comissió d'Hisenda pel procediment tradicional o burocràtic, sistema que no és el més adient per a una etapa democràtica ja que es correspon al funcionament dels ajuntaments del temps passat quan el que interessava era que ni el poble ni els consellers mateixos s'en adonessin del que es feia amb els diners, que l'Alcaldia i la Permanent manejaven al seu aire. Des d'una perspectiva més democràtica com correspon als temps actuals, el control real dinerari deu ésser responsabilitat dels consellers de la Hisenda municipal i mai d'un funcionari i pertoca fer un pressupost delimitant estrictament les despeses fixes de manteniment per deixar el sobrant a disposició de la Corporació per que pugui destinar-lo segons l'ordre de prioritats que dongui als problemes pendents i a les actuacions previstes. Avui es requereix gairebé aplicar el sistema de pressupost base zero seguint l'exemple donat per la Generalitat. Per altra banda cal dinamitzar i potenciar al màxim tot l'aparell municipal (tant la part administrativa, Brigada d'Obres i els diferents serveis) per tal de obtenir de tots ells el profit òptim, tota vegada que s'enduen la part més substancial del pressupost de tot l'Ajuntament. Es doncs necessari tenir una Brigada d'Obres amb capacitat suficient per assolir totes les necessitats del municipi evitant despeses addicionals de gran importància, treurà el màxim de suc de l'organització administrativa dotant-la del necessari per aconseguir un rendiment dinàmic baix concepcions gerencials, i adaptar tots i cadascun dels serveis de manera que quedin cobertes degudament totes les possibilitats que puguin esmerçar fugint de concepcions superades per tal que puguin ampliar les seves funcions a totes les situacions imaginables.

Tot això queda supeditat a com es reestructuri l'Ajuntament i a que es descentralitzi el treball, fent possible que cada conseller cada Comissió i cada Delegació de Servei disposin de competències i responsabilitats davant el Consistori en Ple que permetin endegar actuacions coherents i harmonioses en profit del poble, baix l'orientació i control del propi plenari municipal.

La quantitat pressupostada és insignificant davant les neces-

sitats del municipi als moments actuals, es cert, però també ho és que no es tracta pas d'una quantitat que faci riure; una xifra d'aquest ordre, un cop sanejada l'economia municipal, si és bé administrada — i no únicament mirant la paperassa sinó tenint cura de l'execució de cada servei i de cada obra — pot donar molt de si. Això serà possible en endavant si ho propiciem tots els que estem a l'Ajuntament i principalment el Sr. Alcalde — que té l'obligació i la responsabilitat de fer que la cosa rutlli i no segueixi essent una màquina morta —, però també de tots els que des de fora contempleu les actituds i l'activitat del vostre Ajuntament. Entre tots hem de fer possible canviar el concepte de l'Administració Local i aconseguir que l'Ajuntament estigui present a tot arreu i desenvolupi una activitat creadora de vida i de prosperitat en els camps cultural, social i econòmic i no es limiti a anar tirant baix una visió burocràtica que el lligui a continuar essent un aparato de recaptació i de distribució d'impostos. Hem vist com totes les formacions polítiques propugnen una important quantitat de millores per a la Cerdanya en els seus programes electorals municipals i de la Generalitat. Ha arribat doncs l'hora de que aquestes ambicions i promeses es vagin traduint en realitats materialitzades des d'ambdós òrgans de govern (la Generalitat i els municipis) i per a no perdre temps hem de començar a planificar, hem de treballar tots en una sola direcció i sentit, hem de clarificar-nos i determinar-nos a treballar plegats, solidariament, a tots els nivells institucionals i territorials. Contràriament anem al fracàs o, en el millor dels casos, a perdre quatre anys més per a Puigcerdà i per a la Cerdanya.

Bé i per avui, només resta manifestar que, després del ple formal que va tractar "a l'antiga" de les quantificacions econòmiques, va encetar-se espontàniament una sessió de discussió, de crítica i autocrítica a càrrec d'alguns consellers que va allargar-se extraordinàriament, fins que algú va preguntar a tall de broma si en l'Ordre del Dia hi constava que s'havia de anar a sopar, quan ja era vora les dotze de la nit. Tot seguit cadascú va anar-se'n a casa seva.

F.X. Bosom
Tinent d'Alcalde d'Hisenda

PARK HOTEL

DIRECCIÓ: Joan Orriols
ESPECIALITAT: Bodas i banquets
PUIGCERDA. Telf. 88 07 50

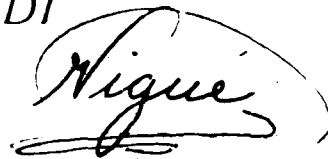
ANTIGUITATS E. ORRI
Major, 30
TEL.: 880.287 PUIGCERDÀ

FILATELIA MONTANÉ

C/. Morera, 6
PUIGCERDÀ

FOTO - ESTUDI

Escoles Pies, 16
Tel: 88 03 88
PUIGCERDÀ

L'isard

Restaurant típic de muntanya
Escudella i carn a la brasa
Tel. 880.662 - 26 BOLVIR

actualitat PARLAMENT

	AGE Vilalloquent		ALP		BELLVER Batllia		BELLVER Bellver		BOLVIR		DAS		FONTA- NALS		GER		GRUS		GUILS	
		%		%		%		%		%		%		%		%		%		%
PSUC	3	2,85	10	2,77	17	5,46	11	1,92	-	-	-	-	8	4,10	-	-	-	-	4	3,3
PSC - PSOE	22	20,95	41	11,38	31	9,96	78	13,68	4	3,38	2	2,70	23	11,79	2	1,21	6	8,82	7	5,78
CDC - UDC	43	40,95	149	41,38	174	55,94	268	47,01	61	51,69	40	54,05	53	27,17	72	43,63	52	76,47	58	47,93
Nacionalis- tes d'esque- rra.	-	-	2	0,55	2	0,64	7	1,22	1	0,84	1	1,35	3	1,53	2	1,21	-	-	1	0,82
Unitat Comunista	-	-	2	0,55	-	-	1	0,17	-	-	-	-	1	0,51	-	-	-	-	-	-
ERC	1	0,95	50	13,88	41	13,18	97	17	6	5,08	13	17,56	19	9,74	6	3,63	6	8,82	2	1,65
PSA	-	-	4	1,11	1	0,32	15	2,63	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2,94	-	-
Fuerza Nueva	-	-	4	1,11	6	1,92	13	2,28	-	-	-	-	2	1,02	5	3,03	1	1,47	2	1,65
Unitat pel Socialisme	-	-	4	1,11	1	0,32	1	0,17	2	1,69	1	1,35	1	0,51	-	-	-	-	1	0,82
UCD CC	33	31,42	87	24,16	38	12,21	75	13,15	44	37,28	14	18,91	83	42,56	75	45,45	1	1,47	46	38,01
Solidaritat Catalana	3	2,85	5	1,38	X	X	X	X	-	-	1	1,35	1	0,51	2	1,21	-	-	-	-
BEAN UP	-	-	2	0,55	-	-	1	0,17	-	-	2	2,70	1	0,51	1	0,60	-	-	-	-
Falange Española	X	X	X	X	-	-	3	0,52	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Electors	176		804		461		822		165		99		227		222		89		178	
Vots Vàlids	105		360		311		570		118		74		195		165		68		121	
Vots nuls i blancs	3		5		-		12		-		-		3		1		-		1	
participa- ció	61,33		45,39		67,46		70,80		71,51		74,74		87,22		74,77		76,40		68,53	

1980

actualitat

ISOVOL		LLES		LLIVIA		MERANGES		Martinet Montellà		Prullans		Prats i Sampsor		Puigcerdà		TOTAL Cerdanya		TOTAL Cerdanya	
3	2,56	1	0,71	16	4,33	-	-	15	4,90	-	-	-	-	192	7,10	280	4,73		
6	5,12	13	9,28	62	16,80	3	7,14	55	17,97	20	21,50	6	10,90	604	22,36	985	16,66		
78	66,66	85	60,71	135	36,58	11	26,19	176	57,51	54	58,06	27	49,09	826	30,58	2.362	39,96		
-	-	3	2,14	1	0,27	-	-	1	0,32	-	-	-	-	20	0,74	44	0,74		
2	1,70	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	0,25	13	0,21		
2	1,70	8	5,71	14	3,79	2	4,76	14	4,57	3	3,22	1	1,81	157	5,81	442	7,47		
-	-	3	2,14	4	1,08	1	2,38	1	0,32	1	1,07	-	-	33	1,22	65	1,09		
-	-	1	0,71	6	1,62	-	-	-	-	-	-	2	3,63	44	1,62	86	1,45		
-	-	-	-	1	0,27	-	-	2	0,65	-	-	-	-	12	0,48	26	0,43		
26	22,22	26	18,17	122	33,06	25	51,52	40	13,07	15	16,12	18	32,72	742	27,57	1.510	25,54		
-	-	X		5	1,35	-	-	X		X		X		53	1,96	70	1,18		
-	-	-	-	3	0,81	-	-	1	0,32	-	-	-	-	11	0,40	22	0,37		
X	-	-		X		X		1	0,32	-	-	1	1,81	X		5	0,08		
179	280	582	64	467	176	90	4412	9.493											
117	140	369	42	306	93	55	2.702	5.910											
1	-	5	-	-	-	1	35	67											
65,92	50,00	64,26	65,62	65,52	52,84	62,22	62,01	62,96											

L'EVOLUCIO DEL VOT A CERDANYA

Des que s'encetà la Reforma Política el poble català ha passat per 7 consultes electorals. La participació pel que fa referència a Puigcerdà ha sigut variable. Des d'aquell 80,3 per 100 del primer Referèndum l'any 76 en què la gent encara anava a votar amb por, fins al 62,01 per 100 de les darreres eleccions, s'ha passat pels més diversos nivells de participació, el compte més baix dels quals l'ha constituït l'Estatut (58,47 per 100) de forma similar a allò que ha succeït a tota Catalunya.

Però les dos Eleccions Generals i les del Parlament han suposat quelcom més. Amb tres anys s'ha passat d'una situació política clarament hegemònica per UCD a una altra on el partit nitidament guanyador és Convergència i Unió, que ha aconseguit incrementar els seus vots de forma escalonada en les tres conteses electorals.

L'acció del vot útil, el probable traspàs

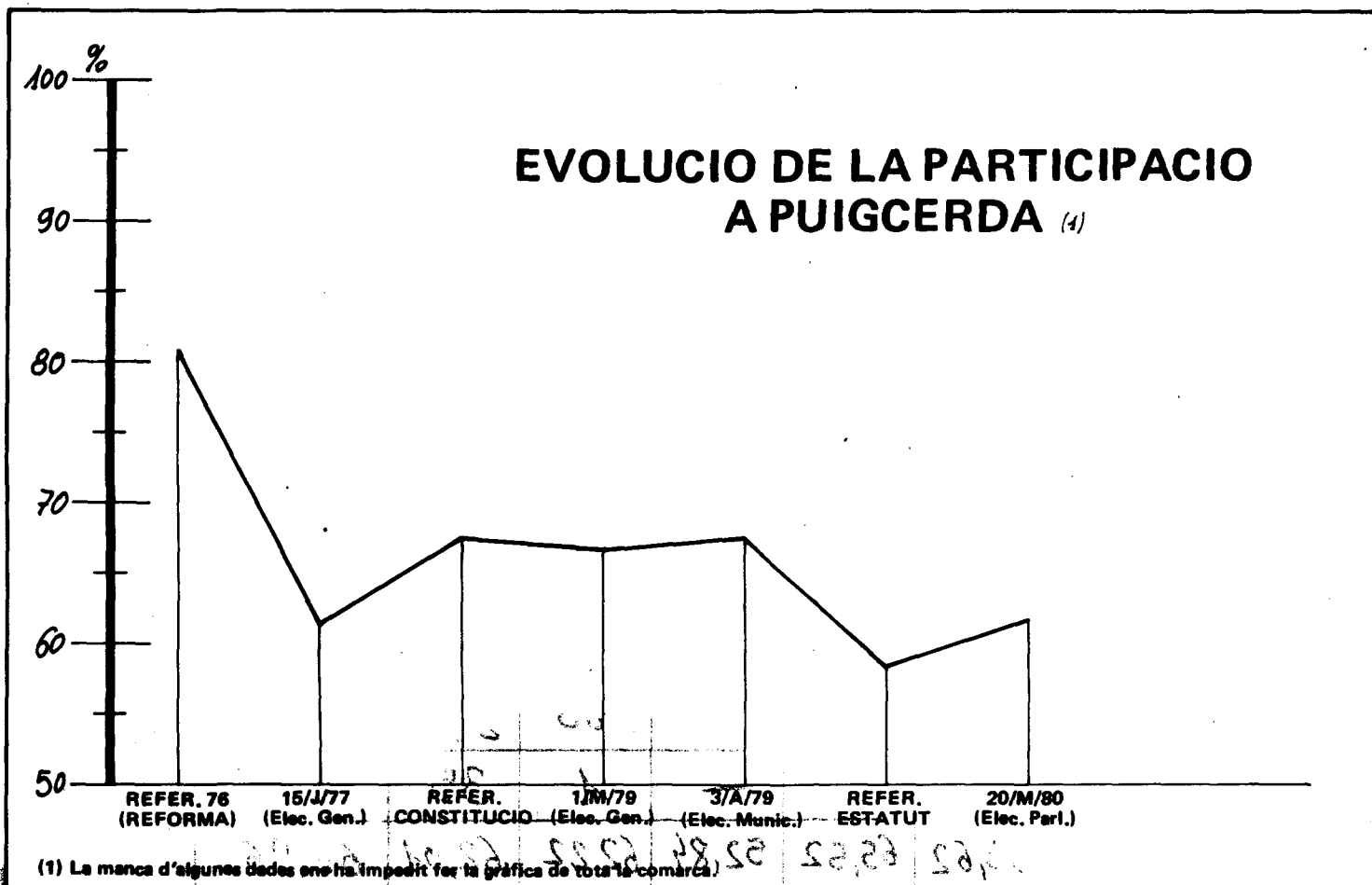
dels vots de Solidaritat Catalana (homologable a AP - CD) a Centristes i alguns d'aquests a Convergència podrien explicar el creixement d'aquesta i el manteniment de Centristes, formació que ha perdut pocs vots a Puigcerdà, encara que bastants més a la comarca. Però només ho explicarien en part, doncs si sumem els vots dretans o d'opcions —diem-ne— moderades obtinguts a les Eleccions al Parlament comparant-los amb els de les darreres Eleccions Generals ens adonarem que no es tracta solament d'un traspàs de vots sinó d'un increment global de les esmentades opcions.

D'on s'alimenta aquest creixement? Es dubtós pensar que han absorbit vots de l'esquerra visiblement afeblida. Més aviat podria pensar-se a la llum del nivell de participació més alt obtingut per la comarca restant-hi Puigcerdà, habitualment més

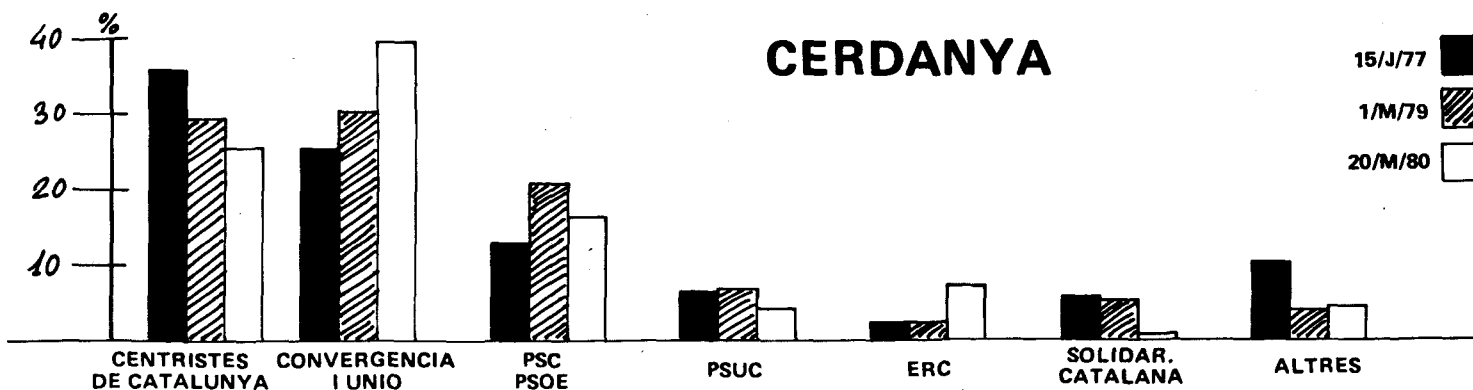
abstencionista i més decantada a la dreta que la Vila, que el signe de l'abstenció no és el mateix que el de les eleccions passades a l'1 de març del 79, a on l'esquerra (PSC-PSOE i PSUC) va incrementar considerablement els seus resultats i, molt especialment, els socialistes varen gairebé igualar els vots obtinguts per UCS. L'increment d'ERC, per altra part, no arriba a compensar l'afebliment de l'esquerra.

L'acció del vot útil i el canvi de signe en l'abstenció poden ser, per tant, les dues principals notes definidores dels importants canvis en els resultats electorals a la nostra comarca. Però tot plegat és difícil de precisar en un comentari d'urgència com és aquest i en el poc espai disponible. En conseqüència ho deixarem més com a hipòtesi de treball que no pas com a afirmacions categòriques.

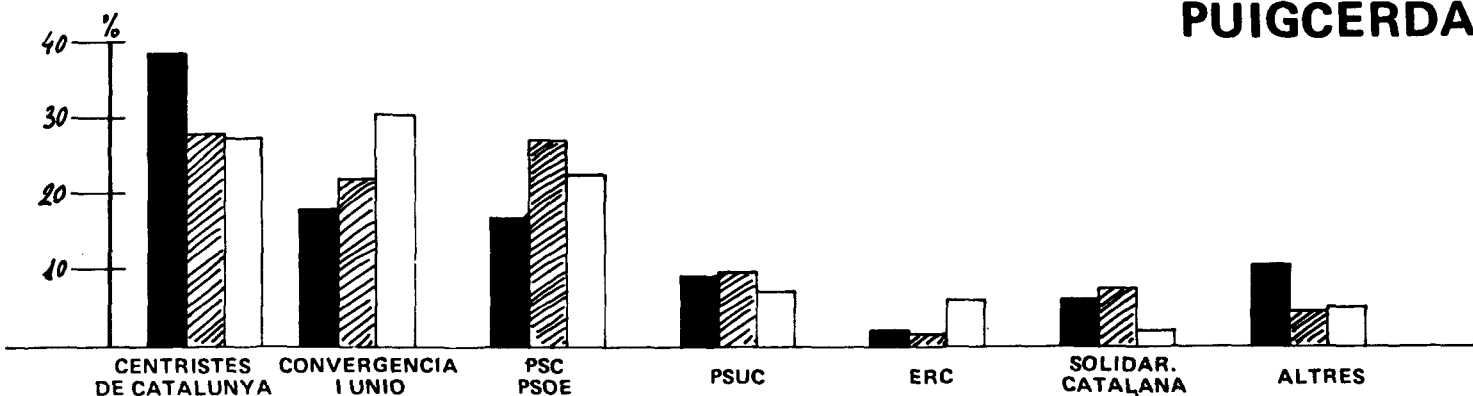
RUFACA

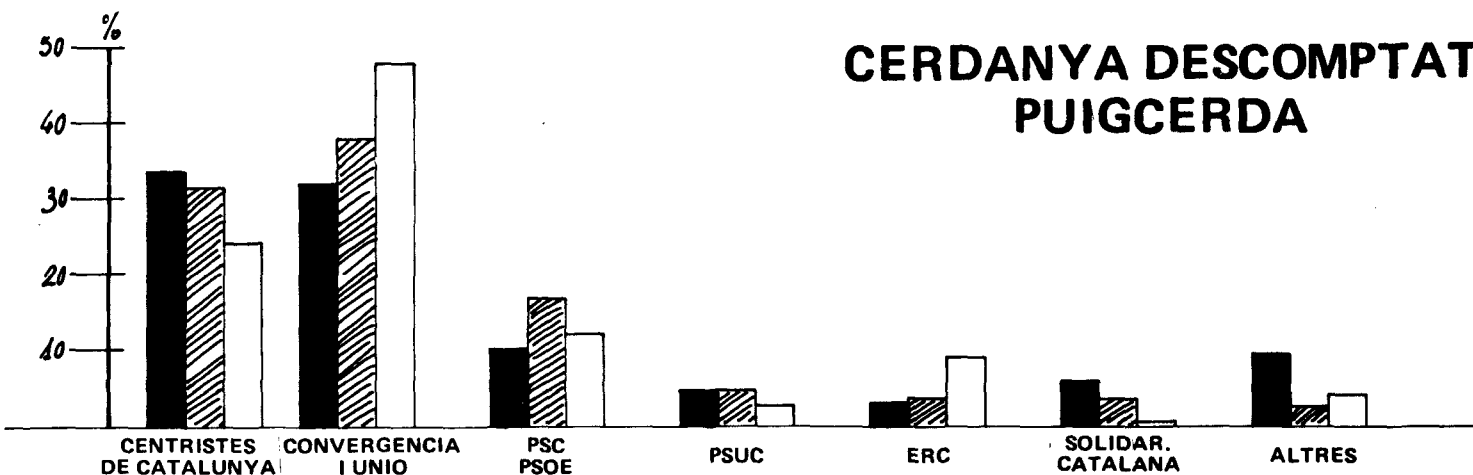
CERDANYA

PUIGCERDA

CERDANYA DESCOMPTAT PUIGCERDA

EQUIPARACIONS

Com les formacions polítiques i les aliances no són exactament les mateixes en les tres eleccions grafades, oferim les equiparacions que hem fet, per conèixer els criteris de les quals remetim a la RUFACA número 15.

15 - J - 77

UCD INDEP - GIR LLIGA
 Pacte Democràtic (CDC PCR)
 PSC - PSOE PSP
 PSUC

ESQUERRA DE CATALUNYA
 ALIANZA POPULAR
 ALTRES: UCD; FUT; RS; CT

1 - M - 79

UCD
 CIU
 PSC - PSOE
 PSUC

ESQUERRA REPUBLICANA
 COALICION DEMOCRATICA
 BEAN; LCR; PCT; MC - OEC;
 OCE; ORT; PC; PT; IR; UN;
 ULE; EC

20 - M - 80

CC - UCD
 CIU
 PSC - PSOE
 PSUC
 ERC
 SOLIDARITAT CATALANA
 NE; UC; PSA; FN; UPS;
 BEAN - UP; FE

NOTA: Agraïm la col.laboració que la Guardia Civil ens ha brindat per la recollida de dades. Agraïment que fem extensiu als nombrosos ajuts amb què han vingut prodigant-se amb RUFACA.

NOVES ADQUISICIONS PER AL PARC DE PUIGCERDA

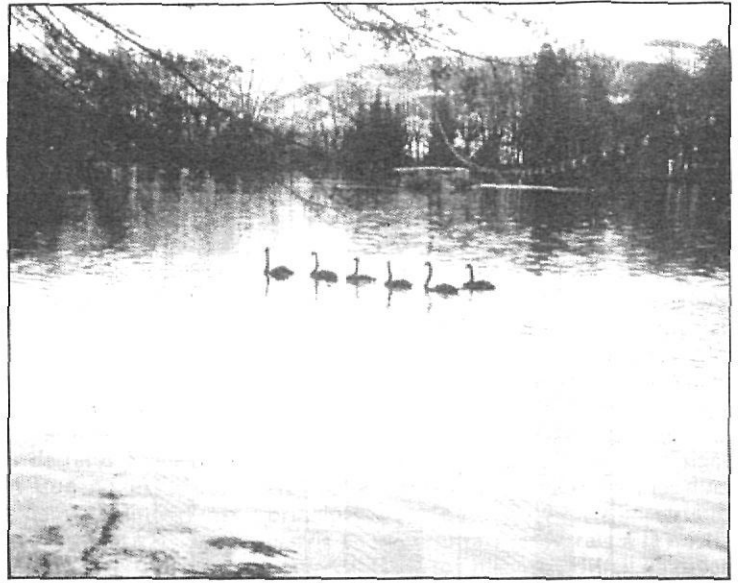
El dia 12 de març varen ser depositats a l'Estany de Puigcerdà, 6 cignes negres, dos mascles i quatre femelles, i 14 ànecs reials, que provenen del Jardí Zoològic de Barcelona, i que foren gestionats pel nostre veterinari, Sr. Ramon Amils, donades les seves bones relacions amb l'esmentat Zoològic.

Llur aclimatació fora massa curta, i en el moment de posar-los en llibertat algun especimen tremolaba de fred. Els ànecs tot seguit s'amagaren sota l'"embarcadero", per protegir-se del fred.

Hem de fer constar que tots aquests cignes i ànecs són nascuts al mateix parc de Barcelona, tenen les ales operades perquè no volin i que estaven destinats a anar a parar a Madrid.

Esperem que aquestes aus resistixin el fred; que aquests dies en fa, i que aquests estiu ens gaudim de la seva simpàtica presència, al mateix temps que sapiguem cuidar-los, i vigilar que aquestes coses que ens pertanyen a tots no es malmenin.

P. Font

Volem encetar amb el màxim d'esperit d'informació aquesta sèrie d'articles enfocats de cara a donar una imatge interna del funcionament de les forces polítiques presents a la Cerdanya.

Comencem per Centristes. Perquè Centristes? Perquè és evident que és un partit que darrerament ha sofert canvis encaminats a que la imatge del mateix s'adapti més al fet nacional de Catalunya, així com a desprendre's de la imatge "caciquil" que la gent en té i que òbviament existeix, tal i com va reconèixer ara fa uns mesos el Secretari General del Partit, Arias Salgado, dient que el pitjor enemic d'UCD és el caciquisme. La manera, per tant, d'iniciar aquest canvi serà rebutjar qualsevol brot d'aquest enemic.

Es en aquest sentit que podrien interpretar-se els canvis succeïts al Comitè Comarcal de Cerdanya. Però si ens remontem a l'origen del partit o a l'inici de la seva presència a la comarca recordarem que el 15 - J - 77 no hi havia encara ningú que es responsabilitzés, almenys públicament, de l'UCD a la Cerdanya. Fou amb les Eleccions Generals de l'any 79 i molt especialment amb les municipals quan es començaren a fer públics els seus homes: Fcesc. Turiera, Pérez de Rozas, Piguillem Llavera, etc., per citar els de Puigcerdà.

Des de llavors fins ara, però s'han anat produint canvis que s'han pal.lesat des de fora en un desplaçament d'en Turiera i el seu equip. Aquest desplaçament s'inicia, segons fons diverses, cap allà l'octubre en que en Pérez de Rozas és nomenat membre del Consell Executiu de la província de Girona, mentre qui era cap de llista queda relegat a un òrgan "d'ordre inferior" com és el Consell Polític. Al voltant d'aquesta

RADIOGRAFIA DE CENTRISTES DE CATALUNYA

època comença a córrer el rumor de la dimissió d'en Turiera, rumor que ve a confirmar-se en l'acte públic de l'Ajuntament on també s'informà de les gestions portades a terme a fi d'aconseguir subvencions per la Pista de Gel (gestions que sembla ser continuen positivament). Poc després el regidor en qüestió desmentiria la seva dimissió a aquesta mateixa revista, almenys com a cosa imminent. Però allò que sembla cert, segons fons properes, molt obertes a la informació, és que amb el Congrés del Partit el Comitè Executiu Local es dissol i es forma una Junta Gestora formada per Pérez de Rozas, Josep Morer i Pere Dosta, després d'haver acordat per 10 vots contra 3 i 1 abstenció exigir la dimissió de l'esmentat regidor en un plaç de 15 dies i el nomenament del 4art. de la llista de Puigcerdà, Esteve Llobart, per incompatibilitat del tercer per qüestions professionals.

La proximitat de les Eleccions al Parlament, no obstant, fan que el tema es postposi fins el punt que avui, en el moment de redactar aquest article, encara segueixi pendent, malgrat que en una de les darreres reunions a Girona es nomenés com a Delegat de Cerdanya a Roman Bertran, candidat al Parlament.

LA CAMPANYA ELECTORAL

Tot plegat ha confluït en què a la campanya aquest partit intentés donar una imatge diferent que no degué incidir en l'electorat si ens atenim als resultats, els

quals, malgrat la important inversió econòmica que comportaren en relació a la d'altres partits, no lograren recuperar l'hegemonia a Cerdanya tal i com havien aconseguit el 77.

La campanya portada a terme pel partit s'ha caracteritzat per un esperit bastant agressiu, sobretot envers Convergència, i també per un cert caire mercantilista a l'oferir regals i diners per a la futura Associació de Veïns de Semperí.

Prova d'això en són els cignes negres que ara tenim a l'estany (per cert: a un ja l'han matat!) gràcies a les gestions i els diners que es van aportar al començament de campanya. Per més informació oferim els preus d'aquestes gestions: 6 cignes a 25.000 ptes. cada un, aconseguint una rebaixa de 8.000 ptes. per cap, i 14 ànecs a 500, sumant un total de 109.000 ptes.

Al mateix temps, un representant de Centristes de Girona es desplaça a Semperí i oferí als habitants del barri un ajut materialitzat en un taló de 500.000 ptes., per arreglar el problema de l'aigua i el cobrament del qual sembla imminent.

L'electoralisme evident d'aquests dos fets, malgrat se'ns hagi assegurat que es tracta d'una coincidència, ens fa ser escèptics i més si tenim en compte que el President de Centristes de Girona, Josep Corderch, afirmà a la Taula Rodona, organitzada per Amics de Cerdanya que C.C. disposava de molt pocs diners per la campanya.

Queda obert ara un llarg procés polític sense cap consulta electoral en què podrà veure's en què es concreten aquests canvis i com se supera a la comarca aquell problema que remarcava el Secretari General, Arias Salgado.

E.G. i J.P.

PROPOSTA DE CREACIÓ D'UN GRUP DE DEFENSA DE MONTELLÀ

Vull dirigir-me a vosaltres per plantejar-vos una idea que fa temps que em ronda pel cap.

Es tracta de la creació d'un grup de defensa de Montellà. Es una idea que en cas de possible realització, s'hauria de madurar molt i planificar l'acció que es podria dur a terme.

L'acció seria ampla i es necessitaria gent responsable i capacitada per portar l'iniciativa endavant.

Al ésser un grup minoritari la feina l'hauriem de fer a Montellà i després si anés bé i a ésser possible, a la Batllia —dita també petita Cerdanya—, subcomarca que abarca des de Bellver a Sant Martí dels Castells, tota la ribera esquerra del Segre i que inclou entre d'altres els pobles de Talló, Pi, Olià, Santa Eugènia, etc.

Com tots sabeu a Montellà i ha hagut un creixement incontrolat en quant a cases. Hom hi ha construït amb manca de coneixements, sense assessorament i els ajuntaments han demostrat ineficàcia i incompetència en aquest terreny.

El problema es ben clar:

— El poble sofreix emigració. En els darrers anys s'ha pogut deixar veure.

— Les cases són abandonades. Unes cauen irremediablement perquè els seus amos no s'en preocupen. D'altres són venudes, destruïdes i tornades a construir sense cap gust i sense cap respecte a la rusticitat.

Davant d'això hem de procurar de conservar per tots els mitjans les cases que resten perquè el poble no perdi la seva forma i estructura rural.

Són moltes les gents de Montellà que no poden amagar la seva satisfacció davant d'algunes construccions que s'han realitzat. Es pensen que el poble creix, que es fa important, que està més civilitzat. . . Quan la realitat es que aquest perd bellesa, encant i interès per a tothom. Perd la rusticitat que és el que la de caracteritzar.

D'altres persones s'han queixat però a nivell de lamentació personal de crítica sense cap valor.

Malgrat tot, ningú s'ha mogut a temps per fer quelcom per evitar-ho.

Hem de recolzar el creixement i conservació del poble però mai la seva destrucció.

El que jo us proposo es la creació d'una comissió, front, grup, o diguem-li com vulgueu, que procuri la defensa d'aquest tros de terra de la Cerdanya, aquest tros de terra de la nostra Catalunya, que per a mí ha sigut i és un tros de la meua vida i no vull que deixi de ser-ho.

Potser pensareu que soc egoista, però no es així. Montellà l'hem de voler per a nosaltres.

La tasca no seria fàcil. Seria una tasca de tots. Una preocupació comú. De recolzament entre tots nosaltres. La unió fa la força i en això ens hem de basar.

Soc conscient, també, de que no tots potser estareu disposats a col·laborar, perquè tots, qui més qui menys, teniu les vostres preocupacions i maldecaps i només us faltaria embrancar-vos amb més problemes. Em sembla no obstant que el problema ens afecta a tots i cadascun de nosaltres i ens pot afectar encara més en un proper futur. Per això som els que hem de posar remei a la situació. Després tots ens queixem però ja es massa tard.

No vull que penseu que les solucions ja les portaran els demés, perquè aquests demés som tant sols nosaltres i després serem els únics en queixar-nos. . . Perquè qui pot dir que d'aquí uns anys no siguem els únics que ens estimarem Montellà tal com era?

Hem d'evitar els mals de irremediable solució. Hem de preveure. Hem de posar-hi un fre. Hem d'ésser un aturador.

Espero que penseu bé amb això que us exposo.

Jo simplement llenço l'idea a l'aire perquè qui vulgui i pugui col·laborar i al que no li sigui possible, al menys, que recolzi l'iniciativa.

Em veig en l'obligació moral d'actuar així perquè ho crec del tot imprescindible i necessari i perquè, al ensem, soc un enamorat de veritat de Montellà.

Al menys dit això quedo tranquil de consciència i mai podré dir que no hi fet res per salvar a aquest poble.

Espero que l'idea sigui ben rebuda per tots vosaltres.

Moltes gràcies.

Albert Martí

recull

ANEC AL XERES PLAT D'AVIRAM

1 ànec petit, 100 grams de llard, 1 copa de xerès, 8 cebetes.

Després de buidar i rentar l'ànec es fica en una olla amb aigua freda en quantitat suficient per a cobrir-lo.

Es posa l'olla al foc sense tapar-la i es deixa fins que està a punt de bullir. Aleshores es treu l'ànec, es neteja de l'escuma que el cobreix, es posa en una casola amb les cebetes i la sal corresponent, untat de llard i ben riuat de xerès i es manté al forn, no gaire fort, girant-lo

de tant en tant, fins que sigui tou.

Si quede sense suc, se li afegeixen miques d'aigua o brou.

CONSELLS PRACTICS

Per que las cassolas de terrissa no comuniquin mal gust a als menjars es tindran de sotmetre a un bullit previ.

S'ompliran d'aigua freda. Es posaran al foc i quan l'aigua bulleixi, es llençarà i s'aclearà la cassola amb aigua.

Rosa Maria

abril/RUFACA/13

LA 2a. CADENA DE TV A Cerdanya EL REPETIDOR DE LA MOLINA

El Pere i l'Andreu durant l'entrevista.

El desembre del 1978, aproximadament, es va inaugurar a la Molina, un repetidor de TV per a la UHF (2a. cadena). Aquest repetidor se'l van haver de pagar ells (no és de RTVE). Però, pel que es veu, subministra senyal a gran part de pobles de Cerdanya que bé o malament, poden veure la UHF. Amb això, RUFACA ha entrevistat els principals promotors d'aquest muntatge.

RUFACA.— D'on va sortir la idea de muntar aquest repetidor?

Sr. Andreu Planas.— La idea va sortir de dos senyors que estan aquí baix a la Molina El Pere i l'Andreu. Varem fer una proposta als amos del repetidor que ja hi havia (el col.legi Verge de les Neus) i juntament amb ells es va fer una comissió organitzadora per tal de buscar la col.laboració de tot el poble de la Molina. Es van fixar unes quotes als pisos, hotels, establiments, etc., segons la seva importància, per tal de fer un pressupost de moment només per a renovar el repetidor vell. Però llavors, amb el senyor Teixidor que és el tècnic que ha muntat aquest repetidor, vam convenir de fer-lo una mica més alt i incloure-hi la UHF, que es pot veure a tota la Cerdanya, i així muntar-ho ja ben muntat i per sempre a la Molina.

R.— Quins han estat els principals promotors del repetidor?

A.P.— En Pere Monterde, Andreu Planas, el pare Oliba, el pare Agustí, Joan Planas, Carles Torrent, Manuel Fontdevila, Hans Breitfuss, Enric Gober, Ramon Rosell Angel Mero, Jaume Adserà i alguns altres que ara no recordo.

R.— Va pujar molts diners el pressupost del repetidor?

A.P.— Uns 2.300.000 pessetes.

R.— Com us ho heu fet per pagar tot això?

A.P.— Aquí a la Molina, la major part de la gent hi ha col.laborat. Llevat de certes persones que no ho han fet, però que ja s'hi

ha de comptar amb això. (Algún perquè no hi viu, l'altre pequeè no li interessa, l'altre perquè no mira la TV, etc.).

Nosaltres, de moment, em fet tots els possibles per tal d'anar mantenint tot això i anar pagant tot el que hem pogut. S'ha pagat aproximadament 1.500.000 pessetes, una part bastant considerable, i pensem que amb una mica d'ajuda podrem acabar de pagar el que queda que son unes vuit-centes mil pessetes. Tots aquests diners han anat sortint de la col.laboració dels veïns de la Molina, de la Festa Major, d'una cistella de Nadal que vàrem rifar, i també de l'ajuntament d'Alp que ens ha donat de moment 125.000 pessetes.

I que si no ho haguéssim fet així la RTV no ens l'hagués muntat mai aquest repetidor; això indiscutiblement.

R.— Qui es beneficia d'aquest repetidor, a part de la Molina?

A.P.— Des de Martinet fins a Font-Romeu, se'n beneficia tota la Cerdanya. Tots els qui veuen la UHF a la Cerdanya reben el senyal de la Molina. Si la veuen més bé o més malament, de totes maneres, és gràcies al repetidor de la Molina.

Per això s'ha muntat aquest repetidor, que està fet a consciència, i que si tots els pobles de la Cerdanya que veuen la UHF ens ajudessin a pagar-lo la tindrien assegurada perfectament perquè el repetidor està situat en el lloc on es rep millor la UHF, que és a dalt al Puig Llançada al torrent del Clot de l'Hospital. D'allà es cobreix tota la Cerdanya llevat de Queixans, Urtx, Alp i Das. La resta de pobles poden veure perfectament la UHF sempre i quan s'aixequin més les antenes (que ara tenim abaixades) i se li dongui una mica més de potència (que també tenim reduïda). Tot això represen-

ten quatre "quartos" que tot plegar serien sis rals per a cadascú.

R.— Què opineu que alguns s'aprofitin d'aquest repetidor sense haver-hi col.laborat econòmicament.

A.P.— Que ens agradaria que ens ajudessin a pagar els diners que falten, que entre tots segurament que no arribaria a 200 pessetes per televisor. Si els Ajuntaments dels pobles de Cerdanya col.laboressin, fins i tot es podria posar un repetidor més potent per garantir la recepció perfecta a tot arreu. Perquè a la Cerdanya, si ens hem de refiar de la RTVE, d'aquí a 20 anys encara no tindrem la Zona. cadena.

R.— Heu demanat ajuda a algun Ajuntament?

Pere Monterde.— Tinc entès, que es va demanar per escrit a 5 Ajuntaments i encara no han tornat contesta.

R.— Que demanariu, doncs, en nom de la comissió del repetidor?

P.M.— La comissió organitzadora del muntatge del repetidor demana ajuda a tots els Ajuntaments de la Cerdanya que se'n beneficien, i que se'n poden beneficiar més si s'hi fan millores, i perquè si no ho fem entre tots, fins i tot pot arribar a desaparèixer el que ara tenim. També voldria aclarir des d'aquí, que el repetidor que hi havia de la 1a. cadena a la Molina, fa més de 18 anys que funciona, i que el van pagar els del col.legi Verge de les Neus, i el van anar mantenint quatre veïns de la Molina particularment sense demanar diners a ningú.

El col.legi se'n cuidava pagant les reparacions i alguns veïns i col.laboraven amb feina o el que fos. El col.legi no havia demanat mai diners a ningú, i tothom se'n aprofitava. Sembla estrany, per això, que ara hi hagi qui no hi vulgui col.laborar, aquí a la Molina. En propers números de RUFACA donarem la relació de noms dels qui hi han col.laborat i també dels qui encara no ho han fet.

El Vice

En Pere Monterde i Andreu Planas. Els principals promotors del repetidor de la Molina.

XERRANT SOBRE L'AJUNTAMENT D'ALP

Ja fa uns mesos que RUFACA va informar de la situació existent a l'Ajuntament d'Alp arrel de la dimissió del batlle Sr. Pous.

La crisi es va produir quan la llista encapçalada pel Sr. Salvador Rigola va dimitir en bloc. A partir d'aquest moment l'ajuntament es va quedar amb sis regidors dels nou que componen el municipi d'Alp. Davant totes les especulacions i rumors existents sobre aquest tema RUFACA va creure interessant convocar una taula rodona amb tots els implicats a fi d'aclarir i informar adequadament dels fets esmentats. Cal dir d'entrada que no va ser possible dur a terme l'esmentada taula rodona. Les raons són molt simples, com altres tantes vegades, es van trobar que la meitat de la gent convocada no va aparèixer. Per una banda varen convocar a representants de la llista que va dimitir i per una altra a l'actual alcalde d'Alp, Sr. Rossell. El dia de la xerrada es varen presentar únicament el batlle Sr. Rossell i el Sr. Tajà, mentre que no va aparèixer cap representant de la llista Renovació. Malgrat que això suposava no poder oferir el contrast d'opinions que RUFACA creia interessant per tal d'aclarir les coses, la xerrada es va portar a terme amb el Sr. Rossell i el Sr. Tajà. Des d'aquestes pàgines voldríem agrair la presència d'aquests dos senyors. En un moment en que ens tanquen moltes portes quan intentem informar sobre qualsevol assumpte, agraïm més que mai la col.laboració de les

persones que estan disposades a donar informació i a parlar de les coses que ens afecten a tots.

Sen's pot dir que aquesta xerrada només dona una informació parcial del tema, que manca la versió de la gent que va dimitir però ells també tenien l'oportunitat d'explicar les seves raons i no ho van fer. Cal dir que RUFACA desconeix els motius de la seva absència.

Bé sense més preàmbuls pasem a explicar la conversa que vàrem tenir amb el Sr. Rosell i el Sr. Tajà.

RUFACA.— Quin va ésser el motiu de la dimissió del Sr. Pous?

Sr. ROSELL.— Segons ell ens va explicar, les seves activitats l'obligaven a estar molt de temps fora per tant no podia dedicar les hores necessàries a l'ajuntament.

RUFACA.— Es coneixen els motius de la dimissió de la llista Renovació encapçalada pel Sr. Salvador Rigola?

Sr. ROSELL.— Nosaltres encara no sabem realment els motius. Un dia deien que era per una cosa i un altre dia per una altra.

Sr. TAJA.— Mai s'ha arribat a aclarir els motius de la seva dimissió.

RUFACA.— Tornant una mica en darreja com va ser la successió dels fets?

Sr. ROSELL.— Bé, tot va començar quan el Sr. Pous, en un ple, va dir que dimitia per raons personals. Al pròxim ple i després de dues hores de discussions als ple regidors van dir que no s'admitia el ple al

no ésser convocat per escrit. Es va celebrar un altre ple, amb molta assistència de públic, doncs es creia que el Sr. Pous presentaria la dimissió en aquell ple, però no ho va fer per motius que desconec. Al cap de dos dies l'alcalde va presentar la dimissió i va ser en aquest moment quan el Sr. Salvador Rigola va dimitir. Després van dimitir el Sr. Ribera i el Sr. Abellanet i seguidament varen presentar la dimissió tota la llista de Renovació.

RUFACA.— El comentari més generalitzat era que la dimissió d'aquesta llista era perquè estaven en contra de que vosté sigués alcalde.

Sr. ROSELL.— Això no és del tot cert, doncs encara que la llista a la que jo pertanyo era la més votada i per tant em corresponia a mi democràticament ser batlle, també podia haver sigut una altra persona l'alcalde, en concret el Sr. Tajà. S'havia dit també que l'alcalde d'Alp no devia ser algú de la Molina però penso que això seria com negar als habitants de la Molina els drets cívics que tenen els altres habitants del municipi.

També s'havia comentat que jo no podia ser batlle perquè havia viscut a Puigcerdà però penseu que porto vuit anys treballant a la Molina i la meua vida es desenrotlla aquí i no a Puigcerdà. I si viure i treballar vuit anys en un poble no és ésser d'aquest poble no se el que caldria.

RUFACA.— Durant la campanya electoral s'havia dit que la seva llista tenia prevista la dimissió del Sr. Pous perquè vosté sigués alcalde.

Sr. ROSELL.— Això és totalment absurd, doncs una jugada d'aquest tipus no té cap sentit i menys essent gent independent es a dir que no estem subjectes a cap disciplina de partit. Apart les llistes es van confeccionar per votació popular i a mi em va tocar segon però també em podia haver tocat un altre lloc. Per tant dir que tot el que ha passat era premeditat no té cap sentit.

RUFACA.— Hi havia grans diferències de plantejaments dins de l'ajuntament abans de la dimissió del Sr. Pous?

Sr. ROSELL.— La veritat és que no. Mai havia hagut cap enfrontament. Durant els mesos que vàrem funcionar junts tot anava bé, erem un equip i treballàvem ben avinguts, per intentar tirar les coses endavant. Inclús diria més a la repartició de càrrecs de l'ajuntament estava tot molt igualat. En fi no hi havien problemes.

Sr. TAJA.— Es veritat, mai havia passat res, mai havia hagut cap desacord fort entre nosaltres i res feia pensar que poguéssim passar tot el que ha passat.

Sr. ROSELL.— Jo el que no entenc es que s'ha dit molt que dimitien perquè jo seria alcalde, però crec que si fins llavors havíem sigut un equip el fet de que jo sigués alcalde no tenia perquè canviar les

coses ni el metode de treball i tot podia haver continuat funcionant igual.

RUFACA.— Es va intentar que consideressin la seva dimissió?

Sr. ROSELL.— Si, i he de dir que vam fer tot el possible perquè no marxessin de l'ajuntament. Varen tenir moltes converses, inclús diria que amb moments de molta tensió però no es va poder aconseguir res.

Sr. TAJA.— Es va parlar molt i finalment no va ésser possible arribar a un acord. Mai quedaven clars els motius de la seva dimissió.

RUFACA.— Ha hagut alguna oposició clara per part d'algun sector del poble envers l'actual ajuntament?

Sr. TAJA.— Ha hagut algun comentari, però sempre a nivell personal mai a nivell de tot un sector de la població i mai ha hagut oposició. Cal dir també que els regidors dimitits han mantingut una postura totalment correcta amb l'ajuntament.

RUFACA.— Davant d'aquesta situació s'ha tingut que dur a terme o s'està portant algun tipus de gestió perquè l'ajuntament pugui funcionar amb sis regidors?

Sr. ROSELL.— Apart dels tràmits corresponents per informar a l'administració de la situació creada arrel de la dimissió, no s'ha tingut que fer res més doncs la llei de règim local preveu perfectament situacions d'aquesta mena i permet el funcionament d'un ajuntament sempre que sigui amb les dos terceres parts dels regidors corresponents. En el cas d'Alp hi havien nou regidors ara som sis o sigui que no hi ha cap problema legal perquè l'ajuntament funcioni amb els regidors actuals.

RUFACA.— Voldriem aprofitar aquesta xerrada per parlar una mica del municipi d'Alp, dels seus problemes dels seus projectes?

Sr. ROSELL.— Bé, els problemes del municipi d'Alp són una mica els problemes que tenen la majoria dels pobles de la Cerdanya, però potser agreujats degut a que Alp és un municipi que té dintre seu, dues estacions d'esquí. Això suposa una gran necessitat de serveis amb els consegüents problemes d'abastaments, de carreteres, etc. . . Penseu que és un municipi relativament petit, amb un pressupost de 15 milions amb el que té que afrontar i resoldre

greus problemes degut a les necessitats que impliquen l'existència de deu mil llits amb un cens de mil persones.

RUFACA.— Quina és la situació econòmica de l'ajuntament?

Sr. ROSELL.— Es pot dir que l'ajuntament no està endeudat. El nostre pressupost és curt i intentem fer tot el possible per millorar les coses.

Sr. TAJA.— El que passa, com tots sabem, és que els diners de l'administració arriben sempre tard i això fa que a vegades es tinguin dificultats però de moment anem tirant.

Sr. ROSELL.— En aquest sentit voldria fer una aclaració. Es va dir que s'havia concedit una subvenció de 52 milions per arreglar l'abastament d'aigua i això no és cert. El que si és cert és que s'ha aprovat un pressupost de 52 milions i dels pressupostos l'estat subvenciona màxim d'un vint a un trenta per cent.

RUFACA.— En quant a la qüestió sanitària?

Sr. ROSELL.— Hem de dir que tenim cobertes les necessitats imprescindibles: hi

M'INTERESSA FER-ME SOCI D'AMICS DE CERDANYA

NOM I COGNOMS .....
 ADRECA ..... Tel. ....
 POBLACIO.....

- REBUT ANUAL 1.200 Ptes.
- REBUT SEMESTRAL 600 Ptes.
- REBUT TRIMESTRAL 300 Ptes.

ORDRE DE PAGAMENT

EL SENYOR .....
 AUTORITZA AL (Banc o Caixa) .....
 a carregar al seu c.c. o Llibreta d'estalvis núm .....
 els rebuts corresponents d'AMICS DE CERDANYA

Signatura

ha un metge, una farmàcia, un A.T.S. i veterinari. Però sempre hem dit que ens agradaria que l'hospital de Puigcerdà sigués veritablement l'hospital de la comarca. Nosaltres pensem que hi tenim que col.laborar i aquesta col.laboració té que suposar per part nostra una serie no només de drets sinó també d'obligacions envers l'hospital.

RUFACA.— Com està la qüestió de l'ensenyament?

Sr. ROSELL.— Tenim coberta la bàsica i tenim també una guarderia amb la que col.labora l'ajuntament. També col.laborem amb l'associació de pares.

RUFACA.— L'ajuntament col.labora amb activitats culturals?

Sr. ROSELL.— En aquest sentit no hi han massa iniciatives per part de la gent. Però nosaltres estem oberts a col.laborar i participar en qualsevol activitat que es dugui a terme.

Sr. TAJA.— Nosaltres el que no podem fer es forçar la gent a que faci coses. Però estem disposats sempre a ajudar i tirar endavant les possibles iniciatives culturals. Hi ha un grup d'esbart i sembla ser que s'intenta posar en funcionament un grup de teatre. Torno a repetir que l'ajuntament està disposat a la col.laboració dins les nostres possibilitats.

RUFACA.— Hi han problemes de tipus

urbanístic?

Sr. ROSELL.— A qualsevol municipi hi han problemes d'urbanisme. Nosaltres ara estem treballant molt el pla d'ordenació. Un problema complicat que tenim en aquest moment és uns terrenys de Masella que pertanyien al municipi i que ens tenen que tornar. Tenim posat un plet i esperem a través d'unes negociacions ja comensades abans, lograr recuperar-los amb el mínim temps possible, ja que és terreny del poble. Això sense perjudicar el desenvolupament de l'estació d'esquí

RUFACA.— Com són les relacions amb els demés ajuntaments?

Sr. TAJA.— Nosaltres creiem que tenim bones relacions i sempre hem estat disposats a la col.laboració amb els altres ajuntaments. En aquest sentit s'ha mantingut sempre una posició clara de bona voluntat.

RUFACA.— Com veuen des d'Alp un futur consorci dels ajuntaments de la comarca?

Sr. ROSELL.— Nosaltres sempre ens hem definit per la Mancomunitat i creiem que té que funcionar bé i d'aquesta manera es podrien resoldre molts problemes comarcals. Respecte al consorci la veritat és que no el veiem massa clar sinó es fixa previamente quin tipus de consorci. Un consorci és com un xec en blanc: potser una cosa molt bona i potser també un consorci que

permeti que ens manin des de Barcelona. Es a dir per parlar del consorci es tindria que veure quin consorci seria, quines serien les seves bases i quines serien les competències del consorci, de la Cerdanya, de cada poble i de Barcelona.

RUFACA.— La gent del municipi participa molt a l'ajuntament, per exemple va als plens?

Sr. TAJA.— Als plens ni hi ha mai ningú. L'únic ple concorregut va ser el ple en que s'esperava la dimissió del Sr. Pous.

RUFACA.— Per acabar voldriem saber quin és l'esperit de l'ajuntament actual?

Sr. ROSELL.— L'esperit és el mateix que abans: intentar millorar les coses i fer tot el possible perquè el municipi funcioni bé. Ara només hem quedat sis però farem tots els esforços necessaris per tirar endavant i anar resolguen els problemes i millorar la forma de vida.

La xerrada va acabar aquí. Hem de dir que RUFACA sempre ha desitjat poder oferir informació de tots els pobles de Cerdanya. Però per portar això a terme seria necessari que des de cada poble la gent escrigués, doncs a nosaltres ens és materialment impossible recollir informació de tota la comarca. Una vegada més demanem des d'aquestes pàgines que la gent col.labori amb RUFACA, només així serà possible tenir una veritable revista comarcal. ●

M

**ALMACEN
DE PERFUMERIA**

Marianni, S.A.

LES OFRECE SUS SERVICIOS

Avda. Gral. Tella, 11 - 13

Telf. 88 02 50

PUIGCERDA (Gerona)

des de l'arxiu

ELS PASQUERS (VIII)

Heus ací el Text del Document sobre **BELL - LLOC** signat davant el notari Domènec Martí i Aldran: "2 abril 1715. Lo magnífic Francesc Sicart i Rovira, burgès noble de Perpinyà i Veguer de la Cerdanya francesa, de son grat i amb tenor del present acte DECLARA que, no obstant el contingut en l'acte de venda feta pels magnífics Senyors (Domènec Banús, Francesc Vidal, Marçal Martí i Ramon Cot) Síndics de la Universitat (Comú) de Puigcerdà, a ell sit Sr. Sicart fet, de les muntanyes del Carlit i altres expressades en dit acte, rebut pel notari davall escrit, als 30 de març prop passat, LA REAL VERITAT és que dits magnífics Srs. Síndics ni ell dit Sr. Sicart NO HAN ENTES PERJUDICAR a dita Universitat (Comú) en el dret de poder fer depèixer els bestiar de les Carnisseries de dita Vila en la COSTA DE BELLOC, ni en els drets i accions que en la propietat i pastures de dita COSTA té el convent de Ntra. Sra. de BELLOC, per qualssevol causes, títols i raons; ans bé, que dits drets DEUEN RESTAR, segons que de present i amb sèrie i tenor del present acte, en tot temps durador i valedor RESTEN I DEUEN RESTAR VOL, IL.LESOS i en sa força i valor, a favor de dita Universitat (Comú) i Convent de Bell - lloc, i que puguin usar-se de la mateixa manera que en podien usar abans de fer-se dit acte, atès que es diu que dita Costa de Belloc no és dependent de dites muntanyes de Carlit; que en cas que dita Costa de Belloc sia dependent de dites muntanyes de Carlit i Pasquers, en eix cas, els drets i emprius de dita Costa de Belloc, restarien a favor de dit Sr. Sicart i dels seus **SALVOS EMPERO i IL.LESOS RESTANTS** els drets i accions de dita Capella

de Bell - lloc, amb promesa de tenir el pre-dit per perm i agradable, i no fer ni tenir al contrari, sots obligació de sos béns. Large cum juramento.— Testes sunt: Clemens Terrat et Raymundus Angel, scriptores Podiiceritani".

VENDA DEL CARLIT feta per la **FAMILIA SICART**

Puigcerdà s'havia desposseït, doncs, de les muntanyes del Carlit, que, entre plets i treballs, havia disfrutat per espai de quatre llargues centúries. Ja n'era amo el Sr. Sicart.

Tanmateix el Sr. Sicart i els seus hereus no foren pas exemps de maldecaps, que els suscitaren els pobles de la Cerdanya francesa i també els de Llivia, que tothora desitjaven acréixer llurs drets de pasturatge. Sobretot, des de la primera meitat del segle XIX, sovintegen les discussions i els processos; Les reclamacions dels municipis varen pressionar tant, en voler-ne fer un acantonament, que el seu net, En Francesc Sicart d'Alomgny, inspector de duanes, no va pas poder-ho evitar, —tot i haver fet moltes despeses en la defensa del procés. El primer acte d'acantonament o divisió dels Pasquers fou fet el primer de Juny de 1842, acte en què es delimitaven els terrenys on cada municipi podria fer valdre els respectius drets d'ús. Els al.ludits municipis afavorits per aquells acantonament o partició dels Pasquers eren: Dorres, Angustringa, Vilanova, Odelló, Vià, Palau, Osseja, Hix, Naüja, Cáldegues i Ur.

Aleshores, el Sr. Sicart d'Alomgny es veié obligat a vendre aquelles muntanyes, —acte fet l'onze de Gener de 1853, davant el notari de Prades, En Ventura Xatart, a nom de tres cerdans.

Heus-ne ací un resum: Francesc Sicart d'Alomgny, Inspector de duanes retirat, domiciliat a Vilafranca de Conflent, propietari, VEN a títol irrevocable i a perpetuïtat amb garantia de fet i de dret en cas d'evicció, a Josep Ramonatxo (alis Guikem), propietari negociant, domiciliat a Porté —municipi de Porta—, Andreu Vilalta, propietari

domiciliat a Angustringa, i Ventura Palau (alias Fons), tranginer, propietari, domiciliat a Vilanova de les Escaldes (els ven) la muntanya de Carlit amb les pastures, llenys i estanys situats en territori d'Angustringa, d'unes 7088 Hectàries d'extensió.

En aquesta venda no s'hi comprenien pas les porcions de terreny situades a Coma Joan i Negonela, ni els terrenys o pastures que havien estat objecte del plet entre el venedor (Sr. Sicart) i els municipis d'Angustringa i Dorres; plet al què el Sr. Sicart havia desistit.

La muntanya objecte de la venda limitada: Per la part de Llevant, amb els municipis de Targassona, Dorres i Angustringa i amb el Bac de Llivia; per la part de Migdia, amb els dits municipis de Dorres i d'Angustringa; per la part de Ponent, amb els territoris de Porté (municipi de Porta), la Portella de Cortal Rusó i amb el departament de l'Ariège; o a Nord, amb la Portella d'Orlú, Puig Peric i les aigües que devallen de Camporrells (partió entre la muntanya de Carlit i els Pasquers Imperials.

En virtut de l'esmentada escriptura, els compradors adquirien tots els drets de propietaris, amb usos i servituds, així com el dret d'ús i empriu a favor dels municipis dalt esmentats: Dorres, Angustringa, Vilanova, Odelló, Vià, Palau, Osseja, Hix, Naüja, Cáldegues i Ur).

El preu d'aquesta compra - venda, fou fixat a sis mil francs, que els compradors s'obligaren a pagar conjunta i solidàriament a l'esmentat Sr. Sicart d'Alomgny, en la forma següent: mil francs, el dia primer de Novembre de 1854; 2.500 francs, a igual data de 1855; i els restants 2.500 francs, a igual data de 1856.

Poc temps després d'aquesta compra feta al Sr. Sicart, Ramonatxo va vendre la seva part al municipi de Portal. I ben aviat sorgiren conflictes entre els compradors i nous propietaris.

En parlarem un altre dia, si a Déu plau.
Salvador Galceran
Arxiver Diplomat

col·laboracions

PRODUCCIO LLETERA A CERDANYA

La pagesia a Cerdanya és una de les activitats més importants gairebé es podria afirmar que està davant dels altres sectors econòmics.

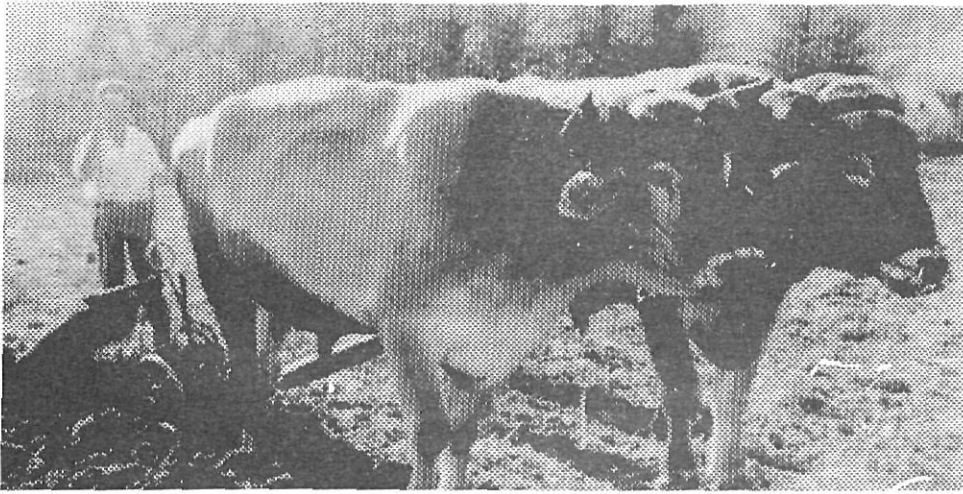
Si tenim en compte que a la Comarca està mancada d'una indústria complementària a l'agricultura.

Tenim a Cerdanya una cabanya global de 12.490 vaques entre llet i carn (hi ha 12.818 habitants). Les vaques destinades a

llet donaven una producció de 28.660.690 litres el 1979. Aquesta llet es comercialitza cap a diferents punts.

Recullen llet a Cerdanya la Societat Cooperativa lletera Cadí de la Seu d'Urgell i el Grup Sindical la S.E.U. els quals es treballen llur llet, el que fa que el preu sigui més rentable pels productors.

Les altres dues entitats que recullen llet

son: "Cooperativa Agropequària de la Cerdanya" a Puigcerdà i l'empresa El Castillo S.A. de Mollerussa que no es treballen la llet que recullen ja que la cooperativa de Puigcerdà la ven a l'empresa RAM S.A. i El

Castillo se l'emporta cap a Mollerussa.

Les vies de comercialització de carn no estan centrades a la comarca sinó que es diversifica cap a la Seu d'Urgell, Vic i Girona, o sigui que no tenim cap escorxadador per a l'aprofitament del bestiar de carn que es produeix a la zona.

La incidència del turisme pot ser una dificultat pel sector primari, si no es porta a terme una ordenació del territori, amb una planificació del sector turístic i l'agrícola. No edificar en terrenys plans i aptes per al cultiu o del contrari aquestes dotze mil vaques no sabran on pasturar; hauran d'anar a menjar als jardins de les torres. La canalització econòmica dels pagesos i ramaders està molt lligada envers la comarca de l'Alt Urgell, amb la llet i la carn que són els dos pilars de la pagesia i la ramaderia de la Cerdanya.

UN PAGES

EL DERECHO AL LAICISMO

La comunicación es el camino que no lleva a una sociedad sin razas desde el momento en que la mezcla de culturas, diversidades de pensamiento y maneras de vivir conduzcan a la edificación de una sociedad planetaria, solidaria y fraternal. Por ello, el laicismo debe extenderse no sólo al ámbito de la escuela sino también a todas las facetas de la actividad humana.

El laicismo es una de las garantías de la libertad de los ciudadanos cuyo eslabón esencial es la escuela. Ya se trate de información, de vida colectiva, de relaciones humanas o de moralidad, el laicismo debe estar siempre presente puesto que responde a la crisis profunda de las consecuencias. *Laicidad i libertad constituyen los dos ejes de un mismo combate.*

La palabra —laicismo— evoca un ideal a la vez individual y social e implica una acción permanente en vista de su realización. Es la escuela del civismo en la cual la libertad de conciencia respeta las convicciones, doctrinas y creencias de cada uno. En un mundo caracterizado por profundos cambios de estructuras económicas, políticas, sociales y culturales en correspondencia con las ideas y evolución de las mass-media el laicismo es una respuesta a una interrogación fundamental. Desarrolla el espíritu crítico y la solidaridad humana frente a ideologías y dogmas que la historia ha confectionado en función de los intereses de los manipuladores de todo tipo. Quiere instaurar fuera de las divergencias ideológicas, de las diferencias raciales y nacionales, una comunidad de la cual se excluiría toda ex-

plotación o condicionamiento del hombre por el hombre, todo espíritu de fanatismo, de odio y de violencia. Este humanismo que tiene la virtud de reconocer el derecho a la diferencia y el derecho al error, es una proyección natural en la cual la tolerancia y el respeto de los demás son los principios. *Recubre para cada ciudadano los deberes relativos a la educación, a la cultura y a la participación, y sería reducir a dimensiones que no son las suyas hacer una simple oposición entre creencia y no creencia. Si la laicidad ha sido considerada como el hecho de mantener a la Iglesia en su meta puramente religiosa es porque en los siglos pasados, tenía el monopolio exclusivo de la enseñanza y del cual quedan algunas escuelas.*

En el siglo XVIII, Helvetius, Montesquieu, Voltaire y Condorcet sentaron las bases de la laicidad diciendo: "Los principios de la moralidad enseñada en las escuelas serán fundados sobre nuestros sentimientos naturales y sobre la razón. Es rigurosamente necesario separar de la moralidad los principios de toda religión particular y que cada individuo encuentre en sus propios conocimientos y en la rectitud de su espíritu, las armas suficientes para rechazar todas las trampas de la charlatanería". En Francia, en noviembre de 1794, la Convención adoptó el proyecto de Lakanal sobre enseñanza laica. En el siglo XIX, Michelet, E. Quinet, H. Carnot, Macé, Thiers, V. Hugo lucharon energicamente para que la enseñanza sea obligatoria, gratuita y laica, principalmente en 1866 con la Liga de Enseñanza. Ernest Lavisse decía: "Se laico,

no es prohibir al hombre el sueño y la perpetua búsqueda de Dios, es reivindicar para la vida presente el esfuerzo del Deber. No es despreciar las consciencias todavía dentedidas en el encanto de las viejas creencias sino rehusar a las religiones que perecen el derecho de gobernar a la humanidad que perdura. Es combatir el espíritu de odio que sopla a veces de las religiones y que fue causa de tanta violencia".

Pero el problema toma otra resonancia con los tiempos modernos y es esencial conocer los elementos constitutivos del anti-laicismo actual para no ignorar un problema grave en la real preservación de la democracia. Si la Iglesia ya no constituye el único adversario, el problema no debe tampoco ser reducido al único campo de la educación puesto que ahora los golpes contra el espíritu han alcanzado numerosos sectores sociales: las financiaciones privadas de servicios públicos cada vez más numerosas constituyen hoy en día una faceta particular de la forma moderna de anti-laicismo. Las ayudas de los estados a empresas privadas son actualmente corrientes bajo el pretexto de preservación de la mano de obra. También se podría hablar del control de la información, de la invasión de los ordenadores de los institutos de sondeos de opinión, etc. . .

Así el concepto de laicismo debe ampliarse a la idea de lucha contra toda acción dogmática, todo condicionamiento del hombre por empresas de cualquier índole e incluso étnico. La tolerancia y la libertad de conciencia frente a las alienaciones múltiples que el mundo moderno inflinje a la persona humana como individualidad.

J.P. POIRIER

abril/RUFACA/19

FES - TE AVALL BERDULAGA

L'origen d'aquest acudit que avui està estès arreu de Catalunya, és ben cerdà i abans de que es desvirtuï vull demostrar la vericitat del fet. La meva avançada edat i el testimoniatge del meu padri, que era natiu i veï del poble on es produï, em donen autoritat per a donar-ne fe.

Estana, poble encibellat al peu del Cadí devia tenir a l'època de vint a trenta cases. Els veïns treballadors d'una terra ingrata, esperaven la festa major amb candeletes. Aquell dia es tirava la casa per la finestra. Pocs dies abans hi pujaven els marxants de pastes, begudes. Imagineu-vos el tràfec de les mestresses a emplanquinar i espolsar els vestits que només veïen el sol per les festes majors, enterraments i bateixs.

Un quartet compost de cornetí, clarinet,

fiscorn i violí alegrava la festa. Acabat el cercavila es començava el ball a la plaça i un d'ells era dedicat al batlle el qual era festejat amb trets d'escopeta d'un canó carregades de paper i pólvora que feien tremolar la vall.

Allí haurien vist volatejar les bruses blaves dels xicots i les faldilles virolades de les noies en mig d'una gran polsaguera. Però això sí, abans de fer ball procuraven omplir el ventre. Els caps de casa havien engreixat un xai o bé un cabrit per a fer-li l'esclop en tal diada.

La sopa de macarrons feta de peus de porc i el rostit de cabrit exhalaven un perfum més agradable que el que avui ens encaixen. Les taules catalanes solien ser llar-

gues i amples però el dia de la festa major resultaven totes curtes d'un cap, car una invasió de parents i amics de prop o de lluny acudien a treure's una arruga del ventre.

En Berdulaga que havia estat puntual a pendre seient, així que entrava un convidat l'amo li deia: "Fes-te avall Berdulaga" que n'entraven dos, tres "Berdulaga, fes-te avall. . ." fins que es trobà fora de la taula. L'home es va picar i fent mutis va tocar el dos. Quan fou avall de la Coma de Villec, s'enfrontà amb un festaire que anava a la mateixa casa i alçant el cap amb la dignitat d'un home ofès li digué: "Digueu-li a l'amo si ja m'he fet prou avall".

Josep VIGO MESTRES
MARTINET DE CERDANYA

Com sigui que demaneu que se us faci arribar llistes dels noms de les cases i ha estat començant per Ger, fem un petit esforç per poder ajudar a aclarir aquesta llista que es veu que no és feta per cap persona que viu al poble, perquè les errades són moltes, hem demanat noms de cases en ruïnes i molt antigues a persones grans i creiem que tal com queda la llista, és bastant exacta, també parlem de pobles que han desaparegut i d'altres que estan en camí, i comencem pels més antics de tots i acabem per cases de recient construcció. Esperem que si alguna persona propietari o arrendador d'aquestes cases sap que tinguin un altre nom ens ho comunicui i molt de gust mirarem de rectificar l'equivocació.

Estem molt d'acord amb aquest projecte de saber totes les cases de la nostra Cerdanya creiem que és un bon medi de saber les nostres arrels, i una bona cultura no deïxa perdre la nostra Història.

Un Gerense

ALTAJO

Un poble anomenat Altajó desaparegut, del qual encara es conservà algun vestigi, situat entre les deveses de Saga i Niula.

NIULA

Actualment no hi viu ningú i estan totes amb runes:

Cal Felix, Cal la Pere, Cal Sallent, Cal Negret, Cal Toni, la Borda.

MONTMELUS

També està bandonat, una és habitada per estiuejants, els noms de les tres cases són:

Cal Guisó, Cal Angelicà, Cal Marsal.

CUFORN

Una casa anomenada Cuforn que està al torrent del mateix nom que està proper de

20/RUFACA/abril

ELS ARRELS (REPLICA)

Niula.

GREIXER

Cal Asidret, Cal Andreu (amb runes), cal Bernabé, cal Bodega (actualment s'hi està construint un paller), cal Franço (amb runes), cal General, cal Guilla, cal Micaló (amb runes), cal Massià (amb runes), cal Marinet (convertit en paller), cal Nofret, cal Nofre, cal Siscart (cal General actualment), cal Pau - Pere, cal Perixó (amb runes), cal Pau, cal Tetó.

SANPERE

Iglesia (amb runes), cal Gili, cal Revetllat, cal Turet (amb runes), cal Pascol.

GER

Cal Antoni (actualment Telèfonos), cal Antonet, cal Agnasona, cal Adruguera (act. cal Flasiàno), l'Animaria, cal Agneta (via Ignacieta Ester), cal Budanci, cal Bep, cal Bep (act. cal Donato), cal Bel, cal Bon Deu, Cala Bepa (via Tereseta Mitjavila), casa Blanca (act. "Marieta Petite" o Montdetó), cal Barber, cal Bartomeu, cal Blasi (act. cal la Marineta), cal Birotlla (act. "Joan Paleta"), cal Batiste, cal Cudulell, cal Casó, cal Cassi de dalt, cal Cassi de baix, cal Cadena (act. "llarc"), cal Clarató (act. cal Camilo), cal Cóc, cal Cambra, la Central (amb runes), cal Carreter (act. la Torre), cal Espanyo (act. cal Alies), cal Ester, cal Estevet, cal Escanya, Forn de Santa Coloma (act. cal Get de baix), cal fuster, cal Fila, cal Forn, cal Fansisc (amb runes), cal Ferrer, cal Francisquet, cal Ferrer Vicens (act. Marignet), cal Gilo, cal Get, cal Gepó, cal Genet, cal Gavatx, cal Garrabera, cal Herauet, cal Jaumetó, cal Joanet del Xicu

(act. cal Micaló), cal Luan Pau, cal Japó, cal Jusepó, cal la Lluisa (act. "ca la Pepe-lla" o "Ventura petit"), cal Lluiset (viu Josep Calveras), cal Mitjavila, cal Margaridó, cal Manxicu, cal Martret (act. cal Sindreu), cal Maxurdom, cal Mitger, cal Nen tit (viu Isidre Pons), cal Not, cal Not de dalt (act. cal Suñé), cal Pardinias (viu Juan Cambra), cal Paró, cal Pere Isidre (act. cal Esperdanyer), cal Petit Pascualet, cal Pastor (act. cal Sió), cal Pons, cal Pepell petit, cal Pau (act. Jepató Pau), cal Pere fuster, cal Papell cal Pujol, cal la Rafela (act. cal Pere d'Eller), cal Rigola, la Rectoria, cal Roder, cal Ribot, cal Ribera, cal Ros, cal Ramonet, cal Renyató (Montserrat Formentí), cal Roca Vicens (act. cal Vicens), cal Ramon, cal Ribes (act. cal Niula o cal Toni), cal Ropera, cal Rafalet (act. Bouxaques), cal Siscler, cal Sanrretera, cal Sintet (act. cal la Tirona), cal Sindret, cal Sabater, cal Saleta, cal Salvador, cal la Sabaterona, cal la Sabaterona nova (Trini Meya), cal la Treseteta del Forn (Alfonso Crispi), cal Trunyo (act. cal Padilla), cal Tegidor (act. cal la Matildeta o Andreu), cal Teta (act. cal Tallaferro), cal Turet, cal la Vinya, cal Viader (act. cal Rigall), cal Visansó, cal Xerric, cal Xel·la, cal Xic (act. casa del mestre, ball, ajuntament).

BOBATE

Cal Rufiandis, cal Just, cal Peret Rufiandis, Molir de Ger, son dues cases.

SAGA

Cal Murull (act. cal Grauet), cal Patxo (act. cal Udai), cal Pau, cal Consellabre.

PRAT DE TRES CASES

Cal Pujol, cal Frances, cal Llagustere, cal Carrió, cal la Maria Cambra, la Torre de Cameron, la viude Riera, cal Coronel, cal Ricart.

ELS PLEONASMES

Què és un pleonasme? El Diccionari General de la Llengua Catalana ens diu: PLEONASME. Emprament de més mots que els necessaris per a expressar una idea.

La llengua parlada construeix oracions com: "Es una cançó que ja la tinc molt sentida", on l'antecedent LLIC ó ve representat dins l'oració relativa pel pronom relatiu QUE i pel pronom feble LA. Aquesta repetició d'un mateix antecedent per dos pronoms és incorrecta. S'ha de suprimir, doncs, el pronom feble; la construcció correcta és: "Es una cançó que ja tinc molt sentida".

Es probable que aquesta darrera frase, la correcta, produeixi una certa estranyesa al lector. ¿No és més estrany el fet de repetir un mot que, a més de no ser necessari, converteix en incorrecta la frase on es pronuncia? Això podríem dir que, fins i tot, cau a l'absurd.

També cal anar en compte a construir frases com: "hi vaig anar-hi", "la vaig veure-la", etc., ja que amb un pronom n'hi ha prou. Cal dir, doncs: "hi vaig anar" o "vaig anar-hi", "la vaig veure" o "vaig veure-la".

Laura Fabra

Anunciem que s'ha acabat el plaç per l'entrega d'originals per participar en els concursos de poesia convocats per Amics de Cerdanya. Els originals que es rebin a partir del 30 de març entraran a concurs per l'any vinent. Informem també que el Jurat ha quedat compost per les persones següents: Pasqual Farràs, Laura Fabra, Armando García, Salvador Torrent i Joan Planella. ●

LLET D'ALTA MUNTANYA ESTERILITZADA

LA TROBAREU A TOTES LES BOTIGUES DE
LA CERDANYA EN BOTELLA DE LITRE I MIG

CERDANYA - PUIGCERDA

LA XARXA HIDROGRAFICA DE LA Cerdanya

La Cerdanya és el país de l'alt Segre. En efecte, la millor definició objectiva que veig de la Cerdanya és com a conca hidrogràfica de l'alt curs del Segre. Aquest és un fet incontrovertible. Certament, molts geògrafs o polítics afegeixen o sostreuen, sovint assenyadament, territoris marginals per raons geogràfiques, econòmiques i sobretot administratives dels estats espanyol, francès i àdhuc andorrà.

Des del punt de vista fluvial, els límits de la Cerdanya són situats al coll de Pimorent, coll de la Perxa i collada de Toses. Respecte a la separació amb la comarca de l'Urgellet o Alt Urgell, la definició hidrogràfica embarga una solució de continuïtat cosa convenient a hores d'ara.

Passem seguidament a l'aspecte descriptiu, tot bandejant els fragments d'altres sistemes hidrogràfics (de l'Arieja, de la Tet i fins i tot de

l'Aude), diversament integrats a la Cerdanya per raons geogràfico-polítics.

El riu Segre neix a les anomenades Fonts del Segre, dins el circ de la Culassa, al nord del Pic del Segre (massís del Puigmal). Es tracta d'un paratge d'incomparable bellesa natural que caldria protegir especialment.

Abans de confluïr amb el Querol, al sud de Puigcerdà, el Segre rep per la dreta el riu Angost (que resulta de la unió dels rius d'Eina i de Bolquera), la riera d'Eguet i el Raür (format per les aigües dels rius d'Angostrina i de Brangolí); i per l'esquerra el riu d'Er i el torrent de la Llavanera.

Prop de Talltorta, les aigües del Segre s'ajunten amb les del riu de Querol o d'Aravó, el qual aporta un cabal semblant al del Segre (uns 6,5 m³/s.). El riu de Querol és un emissor de l'estany de Lanós, mesura uns 30 Qms. de llargària i a la vegada té

diversos afluents. El sistema hidrogràfic alt-segrià és, doncs, bicèfal.

Aigües avall de l'aiguabarreig de Talltorta, el Segre rep per la dreta els següents afluents principals: riu d'Agustins, riera de Ger (formada per la confluència dels torrents de Coforn i de Montmelús), riu Duran, riu de la Llosa i riu d'Arànsers. Per l'esquerra hi afluïxen els següents cursos d'aigua principals: riu d'Alp, torrent de la Valira, torrent de l'Inglà o de Santa Maria, torrent de Pi, torrent de Ridolaina i riu de Villec.

Respecte al perfil hidrogràfic de l'alt curs del Segre, cal remarcar que el primer tros, des del naixement fins a Sallagosa, consisteix en un descens abrupte, des d'uns 2.600 m. fins a 1.300 m. d'altitud. Des d'aquí fins a Bellver, el Segre salva només una diferència de nivells d'uns 300 m.; particularment plàcid n'és el trajecte comprés entre Llivia i Isòvil. A partir de Martinet, el perfil hidrogràfic esdevé altre cop rostrat.

Com acabament d'aquest comentari, vull plantejar aquesta qüestió: Per què les aigües cerdanes han de recórrer centenars de quilòmetres abans de desembocar al Mediterrani, quan només els cadria un curt recorregut d'uns 100 Qms. si ho feien, a través de la Tet, al mateix mar prop de Perpinyà? Una altra possible via de sortida fluvial era a través del Rigart - Freser - Ter. Dues altres possibilitats, més inversemblants, eren per l'Arieja - Garona i per l'Aude. Però la història geològica és com és i una diferència d'uns metres determina el decurs fluvial. Si l'altiplà de la Perxa hagués fet uns quants metres menys d'alçària, el llac miocènic de la Cerdanya hauria emès fàcilment les seves aigües a través de l'actual curs de la Tet, i no hauria calgut l'excavació lenta i costosa d'un llarg congost per tal de trobar-ne una eixida. El mateix es pot dir si la collada de Toses, el coll de Pimorent o el coll de la Quillana haguessin estat més baixos. En qualsevol dels casos la història i la situació actual de la Cerdanya haurien estat, sens dubte, força diferents

A. M. HERNANDEZ i CARDONA
membre de la Institució Catalana
d'Història Natural i de la Real
Sociedad Española de Historia
Natural

MES OPINIONS SOBRE L'HOSPITAL

Ultimament sembla ésser que hi ha una polèmica més o menys pública, sobre l'hospital de Puigcerdà, és per això que se m'han ocorregut aquestes consideracions:

Moltes vegades al parlar de la "solució" de l'Hospital veiem com a remei dels seus mals, el que se'n faci càrrec la Seguretat Social; tenint en compte que no tota la població de la comarca hi està inclosa, i que l'Hospital també fa funcions d'Asil, que la Seguretat Social no cobreix; això seria discriminar a una part de la població.

Així doncs si bé està clara la necessitat de que l'Hospital, com a únic centre de la comarca, ha de cubrir TOTES les prestacions mèdic-sanitàries de la població de la seva àrea d'influència (tenint en compte les seves limitacions humanes i tècniques). Ens trobem en que una part de la població li correspon un assistència sanitària gratuïta (els "beneficiaris de la S.S., que ja paguen les seves quo-

tes) entenen per gratuïta que no han de pagar per acte mèdic, i al mateix temps els malalts els malalts diguem-ne "privats" o bé estan subscrits a una assegurança particular lucrativa o paguen per cada prestació que reben.

D'ací podem arribar a dir, que dins l'Hospital, si han de atendre completament i d'una forma gratuïta als malalts de la S.S.; i al mateix temps als malalts privats o de "pago".

D'aquesta manera ens trobem amb un Hospital al servei del Poble, a on els habitants de la comarca són els únics que se'n beneficien de la seva existència.

Hom considera la Medicina com una actitud no lucrativa, de tal manera que si comparem un hospital amb una fàbrica, ens trobem amb una empresa, que si bé els "costos de producció", de salut en aquest cas, són molt elevats degut als costos de mitjans tècnics i humans. Tenint en compte que la "SALUT" és un dret per tothom, no podem permetre que NINGU faci negoci dins d'aquesta empresa. Encara més, els gastos de producció tindrien de sortir, per a tothom, del pressupost de l'Estat.

Per això afirmo que es INTOLERABLE que es faci servir un Hospital Públic com a centre d'activitats lucratives, tant per part d'empreses (Intesa), com per part de particulars (certs metges).

Ja se sap i és molt normal, que si una persona no cobre, no treballa. A l'Hospital hi ha un personal treballant que ha de cobrar, molt bé, d'acord. . . Però si mirem el quadre mèdic, que són els que quasi sempre cobren per prestació donada, ens podem preguntar:

Qui els revisa els seus guanys? A l'hora de cobrar honoraris, quins interessos tenen en compte?, els del malalt (que en aquest cas representen els de tota la població), els de l'Hospital, o els seus interessos com a sers. metges.

Si només miren els seus interessos, la seva actitud és indigna, doncs s'aprofiten de la necessitat de la gent, per a fer-hi negoci, i a sobre dins un

establiment (l'Hospital) que ni els pertany, ni els ha costat res. Seria diferent dins una clínica privada.

Si es miren els interessos de l'Hospital, suposa: l'existència d'un estudi del cost real de qualsevol prestació, i l'estudi de les diferents subvencions de les que pugui disposar, per a donar el preu just perquè no hagi de tancar per colapso econòmic. L'únic interès seu és mantenir i augmentar la seva capacitat de servei. Si això no es fa així, tornem a caure amb criteris mercantilistes a l'hora de posar preu. I aquí les responsabilitats es reparteixen tant entre la direcció, com entre la junta de govern.

He deixat per l'últim els interessos del malalt, potser perquè ja estan prou clars. El malalt té dret, necessita, una bona assistència, i que se li respecti el dret de la Salut, sense fer-hi negoci, i menys dins un establiment teòricament públic.

Més amunt deia que és l'Estat qui ha de pagar la Medicina, al nostre país la major part de la Medicina Pública la paga el poble a través de les quotes de la Seguretat Social.

Ací a la comarca hi ha cinc metges i cinc ATS, que al mateix temps que són funcionaris del Ministeri de Sanitat, també cobren per atendre als beneficiaris de la Seguretat Social. Cap d'ells, com a treballador de la S.S., està vinculat a l'Hospital. Arribant al cas de Puigcerdà, a on mentres els malalts fan cua al mig del carrer per visitar-se per el "seguro", dins l'Hospital, que pertany a tot el poble, la gent que s'espera per visitar-se amb el metge de "pago" (medicina privada), té la sala d'espera ben confortable.

Per què els beneficiaris de la medicina pública (SS) no tenen accés ordinari a l'Hospital, i els que sostenen la medicina privada, un negoci, si?

No és l'Hospital una institució del Poble?

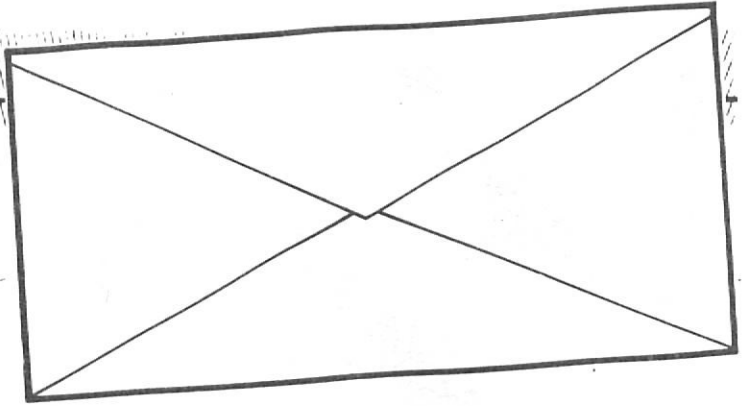
I després ens volen fer confondre un hospital públic, a on si fa medicina privada, amb un centre meravellós de medicina pública. Increïble!!

cartes a rufaca

Con frecuencia veo que el nombre del pueblecito de Urús, viene escrito (ya en publicaciones o bien en escritos personales), como GRUS y me gustaría que si alguien sabe exactamente cual es el nombre correcto me lo indicase, pues mis indagaciones al respecto, no me han aclarado cual de los dos nombres está bien y mal escrito.

Doy gracias anticipadas a quien pueda aclarar mis dudas.

Rosa Balius

Soy una vecina de PUIGCERDA que llevo 25 años viviendo en esta hermosa villa.

Me dirijo a todos ustedes para exponerles un TEMA de suma importancia y que nos afecta a todos por igual.

Anteriormente nos quejábamos de que el HOSPITAL no valía nada, que no había buenos médicos nos faltaba asistencia, que no nos atendían como nosotros deseábamos y otras quejas más. O sea que no nos poníamos de acuerdo entre todos.

Actualmente, yo creo que de médicos no nos faltan ni tampoco asistencia ya que si nos ponemos a pensar sin médicos sin asistencia y otras muchas cosas más a mí parecer un HOSPITAL no podría seguir adelante. NOSOTROS lo criticamos cada vez más y no nos damos cuenta que un

EDIFICIO tan importante como es EL HOSPITAL que nos hace tanta falta lo echamos por tierra y creo que esto no nos llevará a ninguna parte y menos a solucionar los pequeños problemas que puede haber, ya que EL HOSPITAL depende de muchas personas que saben lo que este necesita.

Por eso creo que un paciente cuando va a visitarse y a su salida lo critiquen sin ninguna razón sin tener alguna que de verdad sea para criticarlo que como está hoy el HOSPITAL dudo que se le pueda criticar como lo hacemos, además creo que el que menos ha ido allí a visitarse: ¿acaso no le han atendido como a otro paciente? ¿acaso él es especial? si es especial que coma más como dice el refrán QUIEN TENGA MAS QUE COMA MAS ya que si no sale satisfecha que no vaya al fin y al cabo na-

die le ha llamado.

Yo creo que una cosa tan indispensable como es un HOSPITAL con sus médicos, ayudantes y actualmente con sus auxiliares etc. . . no le echemos por el suelo.

Les ruego ante todo que seamos un poco optimistas y veamos la parte positiva del HOSPITAL ya que si solamente miramos lo negativo no llegaremos a ningún acuerdo entre todos. De lo negativo que puede haber ya se encargarán ciertas personas que están dentro del edificio pero porque no también nosotros.

Por eso les ruego que pensemos un poco sobre este TEMA QUE COMO he dicho anteriormente es un problema que nos afecta a todos.

GRACIAS POR OIRME

Una admiradora de Puigcerdà

lletres

Els nens escriuen

CARNAVAL

Gran alegria la que hem de tenir, el bonic Carnaval ja torna a estar aquí.

Podem estar joiosos, ja que per lo menys una de les numeroses festes populars, s'ha pogut recobrar, i tot i seguint la 1a. jornada després de quaranta anys de prohibició, en la que es torna a disfrutar el carnestoltes, ha sigut tot un èxit.

Ara situare la meva redacció a Puigcerdà i tal com jo personalment la vaig veure i sentir.

La vigilia, tots, principalment els infants estavem nerviosos i ocupats per poguer concloure les nostres disfresses, per lluir-
24/RUFACA/abril

les l'endemà; tot i posant-hi, l'originalitat i perfecció possibles.

Per disfrutar el carnaval, hi van haver moltes opcions, des de poguer anar a les festes del 32, piscina, etc.; a fer-se les seves festes privades. Una cosa era comú en totes l'alegria.

El punt final va ser la festa del matí del dilluns del col.legi Alfons I, lo millor va ser la col.laboració, o sigui, tothom es va disfressar (menys algunes escasses excepcions) fins i tot els professors. Va ser molt divertit era per veure-ho! "alguns amics era molt difícil de conèixer-los" amb les disfresses, de totes menes. S'hi podia veure de tot. Ademés del important ambient, els jocs

diversos organitzats pels diferents cursos, varen ser molt agradables: desfilades, jocs de cucanyes, gincames. . .

Lo més bonic va ser la col.laboració i compenetració entre grans i xics, ja que en aquest dia els petits disfrutarem quantitat, i els grans pogueren tornar d'alguna manera a ésser xics. Després amb decisió molt acertada, es va donar festa també a la tarde. Va ser un jorn que val la pena conservar i repetir, la proba està en que va ser acollida fervorosament a tot arreu. El carnaval només el tenim una vegada a l'any, mireu de disfrutar-lo.

Nuria Gil

8è. del col.legi Alfons I

CARNESTOLTES DEL COL.LEGI

El passat dia 24 de febrer al col.legi hi va haver una festa de Carnestoltes. Tothom va anar disfressat, hi havia disfresses per tots els gustos: indis, moros. . . Un professor (que no vull dir el nom) va anar vestit de nen amb un vestit de mariner petit i una senyoreta (que tampoc vull dir el nom) va anar de nena fent parella amb el dit director. Glup! m'he passat! Deixem-ho córrer.

També hi havia una parella de nens que estaven disfressats, un de senyora i l'altre de nen petit al que portava en un cotxe d'infant.

Després van organitzar jocs, com trencar olles. . . i una gimcana.

Lo que em va fastigajar més és que alguns nens no vinguessin i que d'altres que eren allà anessin sense cap disfressa.

Alonso Solà
7è. EGB

Carnestoltes ens diu per ell sol disfresses, festa, alegria. Es un dia bastant divertit, Carnestoltes es fa diferent segons els llocs, però no em refereixo a països estrangers, sinó diferent dins una sola comarca. El Carnestoltes de poble és més divertit.

Els infants passen per les cases demanant RUSTITA, i la gent gran els dona butifarra negra, trumfes, sebes, ous, galetes, . . . diners. . . perquè després de dinar i

EL CARNESTOLTES

haver passat per tot el poble, els petits puguin fer un berenar.

Això es fa un cop cada any i una vegada a casa de cada infant. Segons quins pobles ho fan a la plaça i per a tothom.

En canvi, en llocs més grans (més de 500 habitants) no són grups que

es fan ells mateixos els seus balls, festes, etc.

Aquest any el Carnestoltes a Barcelona, per exemple, ha sigut molt bonic. Durant el dia es van fer unes voltes amb carroces per tots els carrers principals i la gent disfressada va protagonitzar un alegre cercavila.

Angel Maurell
8è. EGN

LA NEU

*El poblet es cobert de neu,
Els pagesos diuen que "Any de neu
Any de bé de Déu"*

*Quina blancor imaculada!
Que esborra el fang i la pluja.*

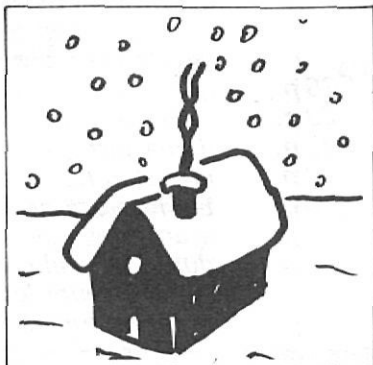
*Cobreix plana i muntanya
Els arbres hi sont florits*

*De blanc cristall,
El cel es blau i el sol
S'hi ha enmirallat.*

*La neu es trista segons per qui,
L'infant hi es feliç,
corre, llisa, joga a fer ninots
Tot vermellot.*

*El jovent, riu, tot li somriu.
Per tots la neu no és geliu.*

*El que no és esportiu.
Es admiratiu.
I per l'ancià, vora la llar
acostant-se al caliu, es l'hora
de reflectir. . .*

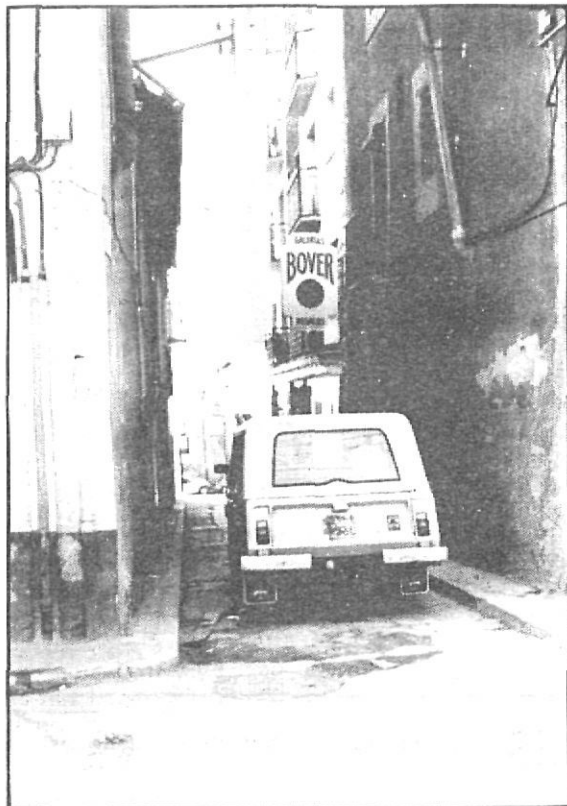

CASA GRAN

*Avui ploro per tu, "Casa Gran",
On he passat la meua vida.
Ja no ens faràs més companyia
Perquè ara et derrocaran.
Aviat t'hauran destrossat
I a mi això em sabrà molt greu,
Però pensa que dintre meu
Jo no t'hauré mai oblidat.
Els teus crits sonaran amb feblesa,
Oh, "Casa Gran", no vull veure ta mort
Perquè jo també em moriré aquest dia!
Tu ets la llar de ma infantesa
I sempre estaràs dintre el meu cor,
Car amb tu hi deixo la meua vida.*

Núria
abril/RUFACA/25

FOTO DENUNCIA

a Puigcerdà
es pot aparcar
al mig dels
carrers i no
passa res.
De què
serveixen
les urbanes?

HOQUEI SOBRE GEL

C.H. JACA - 14 | C.H. PUIGCERDA - 3

El passat vuit de març es disputà el darrer partit contra el C.H. Jaca, el partit era de pur tràmit ja que es coneixien perfectament les possibilitats dels dos equips.

De tota manera el Puigcerdà jugà dues parts, les primeres, molt acceptables i va ésser a la tercera quan la millor condició física, així com una millor estructuració del joc per part del Jaca possà en evidència al Puigcerdà marcant set gols.

Els parcials foren 2 - 6, 1 - 1 i 7 - 0, com queda reflectat en el marcador la segona part fou la més anivellada.

Una vegada més ha acabat la lliga i el Puigcerdà ha estat per sota de les seves possibilitats, ja que s'han perdut partits incomprensiblement i altres s'han jugat molt malament, també és cert que sense pista no es pot anar enlloc i esperem que pel pròxim any la pista, l'anhelada pista sigui un fet.

CLASIFICACIO FINAL

1 TXURI - URDIÑ.....	26 p.
2 CASCO VIEJO	23 p.
3. C.F. BARCELONA	22 p.
4 C.H. JACA	17 p.
5 ALAVIZ DE VITORIA.....	10 p.
6 BOADILLA DE MADRID.....	6 p.
7 C.H. PUIGCERDA (*).	5 p.
8 C.G. CATALUNYA	

(*) Puigcerdà amb un punt menys per sanció federativa, que l'impideix assolir la sisena posició.

PISTA DE GEL

En quant a la pista de gel no podem oferir cap notícia definitiva. Possats en contacte amb la junta provisional, encara no han rebut els diners, però ens informaren que des de Girona diuen que no cal patir i que és definitiu, que la pista ja és un fet, però encara no s'ha rebut res.

Per altra banda una empresa belga va fer un oferiment d'una pista, que és de plàstic, però el problema és que no estan homologades per les federacions, són més lentes i encara no són massa conegudes però ofereixen les avantatges que no tenen pràcticament consum elèctric i duren un milió d'hores, segons fonts venedores, valdria la pena veure les versions de dirigents d'aquests tipus de pistes en funcionament.

El cost és d'un divuit milions de pessetes.

Pere Capdevila

CAIXA
DE
PENSIONS

"la Caixa"

JOSE ANTONIO 2 2 TELÉFON 880 147

PUIGCERDÀ

MEF, S.A.

MUNTATGES ELÈCTRICS,
DOMÈSTICS I INDUSTRIALS

Avinguda Dr. Piguillem, 3- PUIGCERDÀ (Girona)

BOTIGUES ESPECIALITZADES

CARRER MAJOR, 9, 14 i 16.

PUIGCERDÀ

Palau 3

Major, 13 - Telèfon 88 06 99 - Puigcerdà

CONSTRUCCIONES
F. BRAVO

COLONIA SIMON, 17, 1o, 1a.
TELEFONO. 88 13 44
PUIGCERDÀ (GERONA)

ELECTRODOMÈSTICS

PIRINEU

Avinguda Dr. Piguillem, 3
PUIGCERDÀ
(Girona)

selecciones

SOUVENIRS - JUGUETERIA
ARTICULOS REGALO

LISTAS DE BODA

PLAZA DEL CAMPANARIO, 10
Tel. 88 02 77

PUIGCERDÀ

CAN BORRELL

MAS CATALÀ
MERANGES (LA CERDANYA)
T. 972-880033

CUINA TÍPICA CATALANA GUARDONADA
AMB ELS PREMIS "IGNASI DOMENECH"
1978 i 1979

6 APARTAMENTS RÚSTICS DE LLOGUER
I PLENS DE COMODITATS

AMBIENT MOLT SELECTE * 50 PLACES *
(Aconsellem reservar plaça per telèfon)

PRIMAVERA 1980 - DEL 8 Abril al 8 Juliol

de dimarts a diumenge

CURSETS DE CUINA CATALANA

20 Plats forts i 10 Postres

Seleccionats - Explicats - Elaborats - Cuinats i Degustats

***comentaris per un periodista expert
en gastronomia***